

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna pettivrsta (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovalni promet pošto-hranilničnega urada šte. 824.797.

Štev. 23.

V Ljubljani, dne 7. junija 1906.

Leto XIX.

Duhovska komanda.

Nobena reč ni tako neumna, da bi je ne bil že kak liberallec povedal in drugi verjeli. Z liberalnimi neumnostmi je kakor s ščurki; ko se enkrat vselijo v glavo, jih ne spraviš ven, razen če bi mu glavo odtrgal. Kadar se lotimo pojasnjevanja kake take budalosti, ki se vlačí kot pes brez gospodarja po svetu, si vedno mislimo, da imamo najtrje butce pred seboj. Pa nič ne izda. Pojasnimo, zavrtnemo, dokažemo, a kakor za nalašč se gotovo od drugega konca prismoli kak liberallec, ki tisočkrat ovrženo reč iznova pogreva in žveči.

Ena takih pogrehtih riht je trditev, da hoče Slovenska Ljudska Stranka na Kranjskem uvesti farško komando. Beseda je tako splošna, da jo je vsak že slišal; zato jo zapišemo, kakor se govori. Oglejmo si jo:

1. Po pravici povemo: če bi kak posamen stan, najsibo tudi duhovski, hotel v občinskih stvareh, v deželnem in državnem gospodarstvu, sploh v strogo političkih zadevah imeti edino vodivno besedo, bi se temu morali upreti. To ne gre! Na tem stališču ravno stoji naša ljudska stranka. Saj ona zahteva, naj padejo

v politiki vse stanovske predpravice, naj ne bo ne grajščak, ne uradnik, ne trgovec, ne duhovnik več nego zadnji bajtar. Vsak polnoleten državlján naj ima svoj glas pri volitvah v državni in deželni zbor in naj ga odda skrivaj zapisanega na listku. To je ravno zahteva splošne, enake in tajne volivne pravice. Kdor hoče komando, mora zahtevati zase predpravil in skrbeti, da tisti, katere hoče komandirati ne dobé svojih pravic. Kjer so enake pravice, tam o kaki komandi ne more biti govora. Človek bi mislil, da je to tako umljivo, da mora vsak, kdor je zdravih možgan, to razumeti. Pa ni! Naši liberalci se bojujejo proti splošni enaki in tajni volivni pravici, za kranjski deželni zbor so celo majhno razširjenje volivne pravice snedli s svojo muziko. Na ves glas rujejejo, da morajo trgovci in uradniki imeti predpravice pri volitvah; naša stranka se za žive in mrtve bori za splošno in enako volivno pravico. Potem pa pridejo in pravijo, da mi hočemo farške komande, sebe pa imenujejo svobodomiselné in napredne. Pes mora poginiti, če mu to navežeš na vrat; tako neumno je; in vendar liberallec verjame. Celó med kmeti se dobe taki trdoglavci, ki to

vpijejo za liberalci; imenovali smo jih, kakor zaslužijo: neodvisne bu-teljne. Dajte si dopovedati, če vam sploh kaj zaleže. Dokler se ne izpremeni volivni red, tudi neodvisni kmetje in liberalni ali socialno demokraški delavci ne morete nikamor! Če bi imeli kaj pameti, bi zdaj morali podpirati boj Slovenske Ljudske Stranke. Na Jesenicah je štiri tucate Sokolov hotelo razbiti dr. Šusteršičev shod. Ti reveži se menda ne zavedajo, da s svojim vpitjem podpirajo boj za privilegije, da njihov krik pomenja, naj se vzdržé stare krivice v deželi in državi, in naj kmet in delavec ostaneta za podnožnico, ki nanjo gospoda postavlja svoje noge.

2. S to komando torej ni nič. Duhovnik si pa seveda ne da vzeti pravice imeti svoje prepričanje in delati zanj. Če sme agitirati advokat in pisar, če sme uradnik trositi krog svoje zastarele nazore, če sme učitelj od gostilne do gostilne krošnjariiti s sovraštvom proti duhovstvu, sme tudi duhovnik. Agitacija je prosta za vsacega, torej mora biti tudi za duhovnika. Za liberalce je seveda že farška komanda, če ima duhovnik sploh kako svoje prepričanje in če sploh kakorkoli za to prepričanje dela. Pravijo, da se bore proti duhovski nad-

vлади, v resnici pa hočejo, da bi se duhovniku prepovedal sploh vsak nastop v javnosti. O nobeni politični reči naj bi sploh ne smel ziniti nobene besede.

3. Najpoglavitejši vzrok, zakaj se liberalci tako strastno zaletavajo v duhovnike, je pa to, kar ti učé. Vero sovražijo; zapovedi božje in cerkvene zametajo; tisti ne, ki stoji pred božjimi zapovedmi, so prenesli v apostolsko vero. Zato seveda ne morejo trpeti duhovstva. V tem oziru se pa seveda farška komanda ne da nič izpremeniti. Ta komanda ni duhovska, marveč božja. Kar učé, so prejeli od svojih prednikov in morajo tako učiti, svariti, ukazovati kakor jim je naročeno. To je njihova najsvetejša dolžnost, ki jo morajo izpolnjevati naj pride karkoli. Utegne se primeriti, da pridejo tudi pri nas hudi časi preganjanja vere in njenih služabnikov. Naj pride karkoli; pravi katoliški duhovnik bo vedno učil en in tisti nauk, poudarjal in zabičeval ene in tiste postave. To se ne bo nikoli izpremenilo. Tistim, ki jim to ni všeč, se ne gre za boj proti duhovski komandi, marveč gre se jim za boj proti božji komandi, proti veri in njenim naukom.

Političen pregled.

VELIK PREOBRAZ V AVSTRIJSKI POLITIKI.

Samo teden dni pa toliko presečenj. Ministerski predsednik Hoenloe je z vsemi svojimi ministri naznanil 28. maja odstop, katerega je vladar tudi sprejel. Takoj nato je cesar začel iskati novega ministerskega predsednika in ga dobil v osebi barona Beka. 2. junija so že prinesli listi sestavo novega ministerstva, v katero so sprejeli tudi nekateri poslanci.

VZROK Odstopa ministrov.

Že zadnjič smo poročali obširno o pogajanjih glede carinskega tarifa, ki so se vršila v mesecu maju med ogrskimi Vekerlom in našim Hoenloom. Opozorili smo že takrat na važnost teh pogajanj in označili avstrijsko stališče, katero je z vso odločnostjo zastopal naš ministerski predsednik. Dne 26. maja je prišel ogrski ministerski predsednik Vekerle na Dunaj in 27. maja so se vršila velevažna posvetovanja z Hoenloom, katerih se je udeležil tudi cesar. Pričakovali smo brez dvoma, da se bo stvar iztekla ugodno za avstrijske koristi, pa smo se britko varali. Zmagali so Mažari. Vladar je namreč po izvršenem kronskem svetu odobril ogrsko stališče, po katerem gospodarske za-

deve ne tvorijo nobenega bistvenega dela pogodbe iz l. 1867, kar pa zahteva avstrijska vlada. Stem je torej dovoljeno Mažarom, da smejo sami zase sklepati pogodbe in da je tudi z Avstrijo ni treba več napravljati, ampak, da v bodoče sklenejo pogodbo z Avstrijo ravno tako, kakor s kako drugo tujo državo. In na to cesarjevo odločitev se je sešel 28. maja ministerski svet, ki je sklenil odstop celokupnega ministrstva, ker s tako rešitvijo zadeve carinskega tarifa ne morejo stopiti pred zbornico; zlasti ministerskemu predsedniku je to nemogoče, ker je zbornici dal svojo besedo, da bo v ogrskem vprašanju zastopal in varoval avstrijske koristi.

CESAR JE Odstop sprejel.

Cesar je odstop celega ministrstva nekako iznenadil in je nagovarjal Hoenloa, naj nikar ne odstopi, temveč naj ostane na svojem mestu. Hoenloe se ni udal in cesar je začel iskati novega predsednika. Pa so se branili. Niti grof Šenborn, niti baron Hlumecki, niti grof Kudenove niso hoteli sprejeti ponujene jim časti. Udal se je šele baron Bek, ki je uslišal vladarja in mu obljubil, da prevzame krmilo v tako razburkanem času.

NOVO AVSTRIJSKO MINISTRSTVO.

Po dveh dnevih posrečilo se je baronu Beku sestaviti novo ministrstvo, ki je sledeče: Ministersko predsedstvo je prevzel baron Bek; notranje stvari dosedanji naučni minister baron Binert, finančno ministrstvo dosedanji ravnatelj finančnega ravnateljstva v Lvovu Koritovski; ministrstvo za uk in bogočastje dvorni svotnik Marhet; poljedelsko ministrstvo dosedanji načelnik trgovinskega ministrstva grof Auersperg; pravosodno ministrstvo Klajn; železniško ministrstvo dr. plemeniti Deršata; trgovinsko ministrstvo dr. Foršt; nemški minister rojak Prade; češki minister rojak dr. Pacak; poljski minister rojak grof Dzjedušicki; ministrstvo deželne brambe fzm. Šenajh.

NOVO MINISTRSTVO.

Baronu Beku se je posrečilo, da je sestavil novo ministrstvo, v katerem so tudi državnozborni poslanci. Cel dan so se vršila posvetovanja. Popoldne in tudi še začetkom popoldneva je bil položaj še brezupen; ker so se branili Čehi, da odpošljejo svojega zaupnika v ministrstvo. Uspeh pogajanj, ki so se vršila, je bil, da so sklenili Čehi začasno zapostaviti svoje narodne zahteve in odposlati svoje zastopnike v ministrstvo.

BEKOV PROGRAM.

Nova vlada se predstavi zbornici danes t. j. v četrtek. Bek si je stavil nalogo, da doseže glede volilne preosnove sporazumljenje in hitro reši volivno preosnovo. Nadalje hoče rešiti tudi obrtni zakon in pričeti s pregledom avstro-ogrské nagodbe.

DELEGACIJE.

Zasedanje delegacij, ki bo najbrže jako burno, ker nameravajo Nemci nastopiti proti stališču Rusije, Slovani pa nameravajo nastopiti proti načelniku nemškega generalnega štaba Moltkeju. Večjo razpravo nameravajo slovanski poslanci vprizoriti pri po-

stavki: Bosanska uprava. Slovani nameravajo zahtevati, naj se izboljša bosanska policija, odpravijo omejitve pri časopisju, zahtevati nameravajo shodno svobodo, svobodno izražanje mnenja in izpolnitev gotovih zahtev. Zahtevati se namerava tudi z ozirom na ogrske razmere izprememba glede zastopstva skupnih zadev. Med Nemci se pa dela tudi na to, da bi Nemci tudi ne odposlali svojih odposlancev k zasedanju delegacij.

KRŠČANSKI SOCIALCI PROTI MAZAROM.

Dunajski občinski svet je sklenil v svoji seji, proti temu, da se avstrijske koristi zoperstavljajo za ogrskimi, ter je izrekel zahvalo bivšemu ministerskemu predniku Hoenloa, da je možato branil avstrijsko ministrstvo. Krščanski socialci so imeli po vseh krajih na Dunaju shode svojih zaupnikov ter so sklenili odločen boj vsakemu ministrstvu, ki bi proti Ogrski kazalo le kolikaj odjenljivosti. Tako ministrstvo se bo pobijalo z najostrejšimi sredstvi. V par dneh prirede krščanski socialci po vseh dunajskih okrajih shode, te shode pa zaključijo velikansko protestno zborovanje v mestni hiši. Na tem zborovanju bodo velikanske množice protestirale proti zapostavljanju avstrijskih koristi.

NA HRVAŠKEM.

Na Hrvaškem je preminula hrvaška narodna stranka, ki so ji rekli mažaronska stranka. Razpadla je in se razdružila. Ko so položili na Ogrskem liberalno stranko na smrtno posteljo, so tudi Hrvati sledili vzgledu Ogrov in so vrgli hrvaške liberalce, ki so gospodarili nad dvajset let na Hrvaškem, seveda le tako, kakor jim je godel vsakokratni hrvaški ban. Minule dni pa so izgubili predsednika in tudi člane. Dosedanji njen predsednik ban Pejačević je namreč sprejel točke, katere so mu predložile združene hrvaške stranke: 1. Ban Pejačević izstopi iz narodne stranke in jo prepuusti usodi. 2. Ban mora stati izven strank. 3. Ban jamči za sestanek zbora po zasedanju dunajskih delegacij. 4. Ban zajamči potrditev zakonov, katere sabor sklene v zadevi naprednih in ustavnih preosnov. — Stem je usoda „narodne stranke“ zapečaten. Vsak njen član prepušča se svoji usodi.

ZMAGA DR. KOROŠCA.

Dr. Anton Korošec je pri državnozborni volitvi za peto skupino, ki so se vršile dne 29. maja, sijajno zmagal. Dobil je 19 tisoč glasov. „Narodove“ kliče dr. Korošec liberalni protikandidat ključavničar Rebek 2807, kandidat Nemcev Vračko 7065 glasov. Dr. Anton Korošec je izvoljen proti nemškutarskem kandidatu Vračkotu z veliko večino 12.088 glasov, proti „Narodovemu“ kandidatu Rebeku pa z ogromno večino 16.346 glasov, proti obema skupaj z večino 9281 glasov. Slava novemu poslancu, možu odločno slovenskega in odločno katoliškega prepričanja. Hvala in slava vsem, ki so pripomogli, da je dr. Anton Korošec na jezo vsem spletkarjem izvoljen s tako ogromno večino! Slava volivcem!

MISLI K ŠTAJERSKIM VOLITVAM.

Številke so prave. Iz njih se zrcali mišljenje južnoštajerskega slovenskega ljudstva,

nt nalašč za prihodnje splošne volitve, za s, ko se bodo volili vsi državni poslanci o splošni in enaki volivni pravici. Koroščeve večina nad liberalnim kandidatom razmerno mnogo večja med volivci, nego bila med zaupniki. Takih klofut še ni bil tisti celjski odbor, ki zbira zaupnike. Ljutomerske okolice so mu podpisali obdobo. Pri zaupnem shodu so bili z veliko zavavo spravili odtam taci, ki niso bili orošča; naj berejo zdaj za poduk in razdrilo številko odtam. Duh pa ni pravi, ker se vrši vse v imenu sloge. To kali večje Koroščeve izvolitve, pa tudi še markaj družega! Nemci in nemčurji so se olitev bolj udeležili od Slovencev. Slovenska udeležba je z malimi, častnimi izjemami majhna, zadostna pač, da je to pot mešila liberalno kliko, premajhna pa z njom na važnost zadnje volitve. Treba bo dela!

NAPAD NA ŠPANSKEGA KRALJA.

Dne 31. maja so izvršili anarhisti napad na španskega kralja Alfonza XIII., ki bi bil malu usodepoln za mladega kralja. Ko se peljal od poroke, je bila vržena pred njegov voz v cvetlice zavita bomba, ki se takoj razletela. Bomba je ubila dva konja, tega jezdeca in kraljevi voz hudo poškodovala. Ubiti so bili takoj štirje vojaki, in več oseb — 20 mrtvih in 40 ranjencev obležalo na mestu. Žalostno poroko je bila krasna, mlada batenberška princezinja, ki je morala sredi navdušenih "Slava" - cev čutiti, da ji bo še mnogo bridkih ur svetu, ker so življenje njenega moža anarhisti obsodili v smrt. Kralj in kraljica ostala nepoškodovana in sta se vrnila v palačo. Učinek napada je bil strah. Konja kraljeve kočije sta se valjala v snegu, poleg nju pa raztrgana trupla ljudi. Obočna obleka kraljice je bila oškropljena s krvjo. Že se je zdelo, da je tudi ona žrtev napada, toda kralj jo je hitro nesel v drug voz, v katerem sta se pripeljala v palačo. Značilno je, da je prešlo ravno leto, ko je bil 31. maja 1905 izvršen prvi napad na španskega kralja, ki je obiskal predsednika francoske republike v Parizu. Napadalec je takoj, ko je videl bombo, zbežal, in se je pomešal med množico. Zaprli so dva anarhista, o katerih se ni vedelo, da sta napadalca. Takoj isti večer je bila zahvalna služba božja, kateri sta pripadala tudi kralj in kraljica.

RUSKI DRŽAVNI ZBOR.

Akoravno zboruje ruski državni zbor že nekaj mesec dni, vendar je pokazal, da ni v začetku svojo delavnost za pravice narodov ruske države in za rusko ljudstvo, česar zastopstvo je on prevzel. Zato ni čudnega, da hoče vlada ovirati delovanje državnega zbora in da se upira zaenkrat poslancev, kateri vsled tega burno padajo vlado. Sicer je izjavila vlada, da ne podpira državni zbor pri njegovem delovanju, vendar le v toliko, kolikor ne presegajo stavljenih mu zakonodavnih mej. Seveda posebno previdna je vlada glede stavljenih mej, da se dá kmetom enakopravnost z drugimi stanov, da se ugodni delavskim potrebam glede ljudskih šol, glede davkov in obremenjanja premožnih stanov, glede razdelitve zemlje. Glede ureditve poljedel-

skega vprašanja s pomočjo carskih in cerkvenih posestev stoji vlada na stališču, da se osnuje lastninska pravica. Glede pomiloščenja in izpustitve jetnikov se vlada ne strinja z državnim zborom in sodi, da pomiloščenja jetnikov ni treba. Državni zbor je vsled tega stališča vlade, burno napadal vlado, zastopniki ljudstva so grozili z revolucijo in zahtevali, da car odslovi sedanjo vlado. Državni zbor deluje posebno v dveh važnih rečeh: posvetuje se o zakonih tihočih se političke svobode (o osebni svobodi in o svobodi vesti), obenem pa obravnava tudi kmečko vprašanje. Oboje je temeljno za bodoči razvoj ruske države. Osebna svoboda je bila v rokah uprave. Koliko ljudi je umrlo v Sibiriji, izgnanih po upravnih odlokih. In kmet? Saj je bil do l. 1861. pravi tlačan a od tedaj še ni rešeno kmečko vprašanje. Zato čaka poslance ruskega državnega zbora veliko delo. Gre se za to, da se ruski kmet vzdigne iz suženjstva in da se prerodi v svobodnega, enakopravnega ruskega državljana. Mogoče, da doseže že kaj, ker je tudi car naklonjen zastopstvu ljudstva.

Listek.

Tat.

(Resnična dogodba. J. K. Tyl.)

Sedeč pri gorki peči ne obsojaj takoj kruto človeka, o katerem zveš, da je storil kaj nepravilnega ali nepoštenega. Kdo ve, kaj bi storil ti, če bi ti krutil lačni želodec in ti mraz pretresal sestradane kosti. Pri bogato obloženi mizi, sredi vsega izobilja je lahko zgražati se nad vsem slabim, toda na goli slami, v bedi in revščini je pogosto težko ostati poštenemu. To je resnica, ki je ne bo nikdo tajil, komur je Bog dal zdravo pamet, a vendar je v javnem življenju čisto popolnoma tuja. Iz sledeče resnične prigodbe spoznaš, dragi bravec, iz kako malenkostnega vzroka postane kdo, skoraj zoper svojo voljo nepoštenjak.

Pavel Novotni se je rodil v majhnem trgu. Oče je bil zidar, ki je preživel svojo ženo in štiri otroke revno a pošteno. Žena je bila dobra perica in s tem je prislužila marsikak krajcar. Starejša dva sina sta se šla učiti očetovega rokodelstva, hčer je šla služiti in tako je ostala doma edini Pavel. Matiga je imela silno rada, a ga ni razvajala s preveliko slepo ljubeznijo, kot se to pogosto zgodi.

Ko je dorasel ni kazal nikakega veselja do zidarskega dela. Delati vedno na visokem zidarskem odru, ob solncu in dežju, od jutra do večera, to se mu je zdelo težko in nevarno.

»Ti«, rekla je nekoč Pavlova mati svojemu možu, »Pavel ne bo zidar, treba ga bo dati učiti kakega drugega rokodelstva.«

»Najbolj pripraven bi bil za krojača. Za iglo je kakor rojen, toda nobenega znanca nimam med krojači, ki bi mu ga zaupal. Če bi hotel biti črevljar, bi bilo drugače, dal bi ga svojemu prijatelju v Ljubljano za učenca.«

»V Ljubljano?« ponavljala je mati počasi, in videlo se ji je, da ji to ne ugaja posebno.

»No, nič se ne ustraši tega, saj vedno ga vendar ne moreš imeti pri sebi. Črevljar Loboda je moj prijatelj in prepričan sem, da se fantu pri njem ne bo godilo slabo. Ko sem bil minulo zimo pri njem, mi je tudi sam nekoliko

namignil, da bi ga rad sprejel in izučil, seveda zastoj, ker sva prijatelja.«

Mati se temu ni mogla ustavljati in Novotni je pisal prijatelju Lobodi, s katerim sta bila skupaj pri vojaki, če more sprejeti Pavla za črevljarskega učenca.

Loboda je odpisal, da naj Pavel le kmalu pride. Mati je torej pričela pripravljati vse potrebno za odhod. Iz belega domačega platna mu je naredila par srajc in iz očetove, seveda že nekoliko ponošene suknje mu je krojač naredil obleko.

Pavel še ni bil star 11 let, ko je odšel v Ljubljano. Mati je stisnila sosedovemu hlapcu desetico, da ga je vzel na voz, ko je šel v mesto po moko. Raznovrstne misli so rojile Pavlu po glavi, ko je drdral voz proti mestu, o katerem je že šlišal mnogo lepega. Vesel je bil, da bo vso to mestno krasoto zdaj lahko natančno ogledal, a tesno mu je bilo pri srcu, ko se je spomnil domačega kraja in zlasti matere, ki se je s solznimi očmi ločila od nje.

Voz je obstal pri mitnici in hlapec je Pavlu natanko pokazal in popisal pot, po kateri mora iti, da bo prišel do črevljarja Lobode. Vendar je našel Pavel svoje bodoče previališče šele po dolgem iskanju in povpraševanju.

Prispel je srečno pred hišo, kjer je bila nad vrati tabla z velikim črevljem in napisom: Ivan Loboda, črevljar. Zraven je bila še neka spaka, ki je pa Pavel ni znal brati, menda je bilo nemško.

Pavle je stopil v vežo in tam našel nad nekimi vrati enak napis, samo v manjši obliki. Plašno je potrkal, in ko se je znotraj oglasil debel glas: notri, je počasi prestopil prag in obstal znotraj pri vratih. Ko ga je mojster vprašal, kaj bi rad, mu je podal pismo, ki mu ga je oče izročil pri odhodu.

Ko je Loboda prebral pismo, se mu je zjasnilo obličje in tudi glas je postal bolj prijazen.

»Ti si torej Pavel Novotni? Veseli me, da si tako kmalu prišel. Le pogumno bližje, od zdaj bo tvoje mesto tu v sobi, ne v kotu pri vratih.«

»Vidiš, Barba«, dejal je svoji ženi, ki je sedela pri mizi in pestovala majhno dete, »to je naš novi učenec. Prinesi mi kaj za ugrizniti, vem da je lačen, ker pot je bila dolga.«

Prijazne mojstrove besede so Pavlu zelo dobro storile, a njegova žena se mu je zdela precej odurna. Bila je sicer še precej mlada, a na obrazu ni bilo sledu o prijaznosti in ljubeznivosti, ki jo je opazil Pavel doma na materinem obrazu.

Na mojstrove besede je nekaj polglasno zagodrnjala, slišala se je samo beseda: požrečnost, nato je dala otroka možu in odšla vun. Prej pa je še premotrila Pavla od glave do nog in videlo se ji je na obrazu, da ji ugaja. Bil je precej velik, torej je upala, da bo lahko nosil mesto nje vodo, cepil drva in ji sploh nadomestoval deklo. Šla je počasi v kuhinjo, odpraj omaro in prinesla Pavlu košček kruha, na katerem bi bil človek bistrih oči opazil košček surovega masla.

Pavlu je bil skoraj prozoren košček kruha jasen dokaz, da ni več doma, in ker je bil že precej lačen, ga je tem hitreje pospravil. Mojster ga je začel nato seznanjati z novim bivališčem, pojasnil mu je nove dolžnosti in mu takoj dal tudi obilico naukov in ukazov. Nad vse zgovorno pa mu je naročala žena, kaj mora vse storiti mesto nje, da bo ž njim zadovoljna.

Iz njenih besedi je Pavel spoznal, da ne bo samo črevljarski učenec, ampak zraven tudi postrežnik, dekla, pestunja in kar bo še ravno treba. V začetku mu to ni šlo prav v glavo, ko je pa videl, da morajo tudi drugi učenci in pomočniki opravljati najrazličnejša dela, se je seveda potrpežljivo udal. Slednjič se je tega

tudi navadil. Žena sicer ni bila nič prav zadovoljna, če ni bil Pavel zjutraj o pravem času na nogah, če ni hitro prinesel sveže vode in zakuril, a dajala mu je dovolj jesti in tudi večje kose kruha je dobival kot drugi.

Tudi mojster je bil z njim glede učenja in glede obnašanja zadovoljen. Tako ste Pavlu dve leti v mestu hitro potekli.

Nekega dne sta šela mojster in žena pri zajtrku denar, da bi plačala stanarino, a zmanjkalo je ravno pet goldinarjev. Obema je bilo to zelo neljubo.

»Zastavil bom svojo uro za nekaj časa, stanarino morava plačati točno«, dejal je mojster.

»Ne, tega nikakor ne, če bi šla v nedeljo kaj na izprehod, bi zapazili, da nimaš ure in bilo bi sramotno če bi zvedeli, da nosiva v zastavnico. Odkar se mi je tam preležala svilen obleka, ne maram nikoli več nič zastaviti.«

»Tedad grem pa k gospodarju in ga poprosim, naj nekaj časa počaka. Sodnik iz Podgorja bo v kratkem poslal po črevlje, ki so že gotovi, in tako dobim ravno pet goldinarjev, ki jih še manjka.«

»Ne, ne, tudi to ne gre, da bi prosjačil pri gospodarju. Zadnjič je govoril z našo sosedo in se zelo spodtkal, ker imam jaz spet nov klobuk in ti novo sukno. Znal bi te morda prav pikro zavrniti, ker je tako neotesan.«

»Imaš prav — toda kako si naj torej pomagava? Kaj pa ko bi kdo nesel sodniku čevlje na dom. On plača vedno takoj in potem sva iz zadrege.«

»Dobro, čevlji so gotovi, Pavel mu jih lahko nese in do večera imava denar.«

Loboda je pogledal na Pavla, ki je ravno krtačil omenjene čevlje, da bi se dovolj svetili, in dejal po kratkem prevdanku: »To ne gre, do Podgorja je skoraj tri ure daleč, in za Pavla je to predolga pot. Lahko bi se mu kaj primerilo.«

»E, kaj bi se mu primerilo«, dejala je žena, ki je bila precej svojeglavna. »Zdrav je in močen in to bo zanj komaj dober sprehod. Le kar gre naj, d'ruge pomoči itak ni!«

Pavlu so se te besede prav dopadle. Rad bi se bil malo spreletel in ker je zunaj tako prijazno sonce sijalo, se je še sam ponudil, da gre v Podgorje. Slednjič se je udal tudi mojster in čez dobre četrte ure jo je mahnil Pavel na pot. Na rami je nesel zvezane, črnolesketajoče se čevlje. Žena mu je odrezala precejšen kos kruha in mu ga dala v žep, mojster pa mu je stisnil v roke desetico za kako sadje. Vesel in zadovoljen je ubral pot pod noge.

Ko je hodil že dobro uro, se mu je začel oglašati želodec. Vzbudila ga je hitra hoja in čvrsti zrak. A ker je Pavel vedel, da je še vedno dovolj časa, da povzije, kar ima pri sebi, se začetkom ni veliko menil za lakoto. Ko pa se je ta oglašala že prav občutljivo, je izlekel iz žepa kos kruha in ga hitro spravil pod streho.

Solnce je med tem splavalo že precej visoko, bilo je precej soparno in vroče, potne kaplje so začele Pavlu teči po licu. Oglasila se je tudi huda žela in željno se je oziral okrog sebe, kje bi dobil kaj vode, da bi se napil.

Pot ga je privedla do gostilne, ki je stala tik ceste. Srčno se je razveselil, ko je zapazil pred gostilno vodnjak. Hipoma je bil pri njem, da bi si ugasil žejo, toda vedro, s katerim se zajema voda, je bilo priklenjeno z verižico, in vsak poskus priti do vode je bil zaman. Žive duše ni bilo blizu, ki bi jo bil prosil za požirek vode, a v gostilno iti si ni upal. Sedel je torej na vrtu v senco, da bi malo počil, morda le pride kdo, ki se ga bo usmilil.

Nad vrati pri gostilni je visela tabla z napisom: vsak dan sveže pivo. Zraven je bil naslikan poln vrček v živih barvah. Pavel je

željno ogledaval to steklenico in mislil si je, kako bi si ugasil pekočo žejo, če bi imel steklenico piva. Zbral je ves svoj pogum in šel v gostilno z namenom, da bi dobil malo vode. A videč pri mizah nekaj moških, ki so pili pivo, ga je postalo nekako sram in ker je imel v žepu desetico, je tudi on naročil steklenico piva. Prijazna gostilničarka mu je takoj postregla in mu rekla naj se usede. Pavel je rad ubogal in pivo mu je prijalo nad vse. V kratkem je bila steklenica prazna do dna. Okrepčal se je dobro, a treba se je bilo tudi ločiti od desetice. Gostilničarka mu je dala dva krajcarja še nazaj.

Veselo je korakal dalje, žeje ni čutil več in upal je, da bo kmalu v trgu, kjer ga bržkotne gospod sodnik ne bo odsvolil čisto praznega. V tej sladki nadi je daroval zadnja in edina dva krajcarja siromaku, ki je ob cesti prosil miloščine.

Bližalo se je poldne. Solnce je palilo z vso močjo, Pavla je zopet začela mučiti žeja in glad. Ves vroč in utrujen je slednjič prišel do svojega cilja.

Sodnik se je čudil, da mu Loboda tako daleč pošlje črevlje na dom, a vesel je bil, da jih je prejel. Takoj jih je primeril in plačal.

Pavel je zavil denar v papir in ga spravil v žep. Spomnil se je pri tem na dolgo in truda-polno pot, ki jo bo treba premeriti v popolnanski vročini. Zato je nekako plaho pogledal zunaj na pragu po cesti. Sodnikova gospa je to zapazila: »Gotovo si lačen in žejen, revček, čakaj ti bom dala malo mleka.«

Pavel si ni dal dvakrat veleti. Usedel se je k mizi v veži in dekla mu je prinesla skledico mleka in kos kruha, kar mu je prav dobro teknilo. Zahvalil se je uljudno in ubral spet pot pod noge.

Hodil je zdaj počasi. Vročje je bilo kot v peči, cesta ravna kot miza in prašna, ob strani nikakega drevesa niti grmička. Čez dalj časa šele je prišel do košate lipe, ki je rasla malo strani na travniku. Vlegel se je za par trenotkov v senco in zaspal. —

Ko se je zbudil, se je silno prestrašil. — Zdelo se mu je, da stoji solnce že nizko. Kdo ve, koliko časa je spal? Huda lakota, ki se je zopet oglašala, je pričala, da bržkotne precej časa. Skočil je po koncu in začel stopati, kar se je dalo hitro, da bi nekoliko popravil, kar je zdaj zamudil. Pot mu je tekel kar v curkih s čela, a ni se menil za to. Bal se je, da ne bi zjezil mojstra in posebno ga je še skrbelo, kaj bo rekla žena, ki čaka na denar, kot na edino rešitev.

Kot obstreljeni zajec je pribežal do gostilne, kjer se je bil dopoldne ustavil. Ves utrujen je sedel v gostilni za mizo kot zjutraj. Hotel si je samo malo odpočiti, toda komaj se je usedel, se mu je zdelo, kot bi imel noge polomljene. Hotel je vstati in iti dalje, a pred očmi se mu je delalo črno in ves se je tresel. Bal se je, kaj bode rekel mojster. Šinila mu je v glavo misel, da bi si dal prinesiti kaj za jesti in piti. S tem bi se nekoliko okrepil in dospel potem srečno domov. Plačal bi z mojstrovim denarjem, ki ga ima pri sebi. A spomnil se je, da bi bila to tatvina, ker bi mojstru ne bi mogel povrniti potrošenega zneska. Da bi ušel skušnjavi, je planil na prosto in se vlekel po cesti dalje, kar se je dalo hitro.

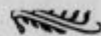
Jokaje je hitel dalje komaj kake četrte ure in že se je začelo mračiti. Žeja in glad sta se oglašala vedno močneje in skoraj popolnoma preglasovala opomine vznemirjene vesti. Ob cesti je stala zopet gostilna. Skoraj nevede, kaj dela, je vstopil, se vsedel za mizo in željno pogledoval na krožnik, s katerega je bližnji gost slastno pobiral okusno večerjo.

»Še meni kaj takega«, dejal je Pavel gostilničarju s precej boječim glasom.

»Imaš denar?« vprašal je ta nezaupno.

»Imam«, pokimal je Pavel in čez par minut je imel tudi on poln krožnik pred seboj in zraven steklenico piva. Ni veliko pomislil, kako je prišel do tega, temveč jedel je in pil, da je bilo veselje. Ko je bil nasičen, je vprašal za račun, ki je znašal ravno krono. Zlekel je iz žepa petkronski novic in ga pomolil gostilničarju. Drobiz, ki ga je dobil nazaj, je skrbno zavil v papir in odšel.

Telesne utrujenosti ni čutil več, toda oglasila se je slaba vest. Kakor skala mu je legla nekaj na dušo. Nekaj ga je hotelo takorekoma tlačiti k tlom, kakor težek svinec mu je legel na srce vprašanje: kaj bo pa doma? Začel je gorko plakati in premišljati, kako bi se mojstra opravičil in ga potolažil. — — (Dalje prih.)

Varnostne naredbe proti jetiki v šolah. Nižjeavstrijski deželni šolski svet je izdal v zadnjem času več odlokov, v katerih naroča okrajnim šolskim svetom, da naj strogo pazijo na odvracanje jetike po šolah. Tako naj se šolske knjižnice in knjige, ki se prepuščajo ubožnim učencem, saj enkrat na leto razkužijo. Zamazane in raztrgane knjige se ne smejo več uporabljati. Otrokom, ki so po zdravnikovem izreku jetični, naj se odkažejo sedeži koncem klopi, vendar tako, da se s tem ne obrača posebna pozornost nanje. Če izve šolsko vodstvo, da se je v rodbinah, v katerih so učenci na hrani in stanovanju, pojavil kak slučaj jetike ali da je jetičen kak součenec, ki je v istem stanovanju, ima o tem obvestiti starše ali varuhe in jih opozoriti na nevarnost okuženja. Jetični učitelji brez ozira na njihovo delazmožnost toliko časa ne smejo poučevati, dokler traja njihova bolezen. Enako je postopati z jetičnimi šolskimi slugami. Z ozirom na to, da je odvracanje jetike v mladostnih letih posebne važnosti, naj bi vsa šolska vodstva tako postopala. Mestni fizikat bo na prošnjo šolskih vodstev rad prevzel razkuževanje knjižnic in knjig, sicer pa za to preskrbi tudi »Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.«

Zrakoplovom na severni tečaj. Za novo vožnjo v preiskavanje severnega tečaja se vrše že obširne priprave. Oba francoska zrakoplovca Gaston Hervien in M. P. Carlardean, ki bosta spremljala drznega Amerikanca in preiskovalca severnega tečaja Mr. W. Wellmanna, sta že na potu k jezeru Mjöse na Norveškem, kjer bosta preizkusila priprave, dolocene za ekspedicijo. 5 motornih sanij, težkih 300 kg je baš zgotovljenih. Na nekem polotoku čisto na severu bodo zgradili hišo za zrakoplov. Dolga bo 58 m, široka 31 in visoka 26. Stroj, ki bo proizvajal za zrakoplov potreben kisik, je zmožen napraviti kisika vsako uro 500 kub. m. Zrakoplov, ki ga bodo v omenjeni hiši sestavili, bo 30 m dolg in bo imel v premeru 16 m. Obsegal bo 6350 kubičnih metrov plina, nesel bo pa lahko 7000 kg tovora. Za plovljenje s pomočjo dveh vijakov sta prirerjena dva motorja, od katerih ima eden močilo za 50, a drugi za 25 konjskih sil. Urejen je zrakoplov tako, da vsak stroj popolnoma samostojno in nezavisno deluje na svoj vijak. Wellmann misli, da bo 1020 km, ki ločijo kraj odpotovanja od severnega tečaja, z zrakoplovom preplul pri najneugodnejših razmerah v 10 dneh. Misli pa, da bo dosegel svoj cilj že v petih dneh.

Sodnijski svetnik — duhovnik. Oskar Polak, sodnijski svetnik v Bosni in po veri žid, je prestopil h katoliški cerkvi. Dopržil je v Inomostu bogoslovne nauke in te dni bo posvečen v Vrlici za duhovnika. Novo mašo bo bral v Padovi.

Razgled po domovini.

Zopet lepa zmaga »Slovenske Ljudske Stranke«. 31. maja so se vršile občinske volitve na Grosupljem. Gospod Rus in njegovi pristaši so se silno trudili, da bi prišla občina v liberalne roke. A naši možje se niso dali pregovoriti. V vseh treh razredih je sijajno zmagala »Slovenska Ljudska Stranka«. Dosedanji župan in deželni poslanec gospod Fr. Košak je s tem izidom za mnoge klevete dobil častno nadomestilo. Slava našim vrlim in zavednim katoliškim možem!

Umril je 31. maja v Zaplani pri Vrhniki onkrajni župni uprav. č. g. Jakob Matjan. Rojen je bil pokojni 2. junija leta 1866 v Šiški, in sicer v tisti hiši, kjer se je porodil Valentin Vodnik. V mašnika je bil posvečen 23. julija leta 1891. Kot kaplan je služboval na Jesenicah in v Cerkljah pri Kranju, kot župni upravitelj pa v Zaplani od leta 1901. dalje. Njegovo truplo so prepeljali v Št. Vid nad Ljubljano in je tam na binškoštno nedeljo položili v zadnjemu počitku. Naj počiva v miru!

Duhovske plače ne dajo mirno spat urednikom »Slov. Naroda«, dasi imajo ti ljudje samo zato, da mažejo po »Narodu«, imenitne plače. Dr. Tavčar vleče pri tem listu okoli 4000 kron, Malovrh gotovo tudi toliko, in vendar zabavljata nad plačami duhovnov, dasi je znano, da noben župnik na Kranjskem nima letne plače 4000 kron. Sploh pa zaslužita samo dr. Tavčar in župan Hribar na leto brezdivmno več, nego 60 kaplanov skupaj.

Stari občinski odbor na Jesenicah je vlada razpustila. Za upravitelja občine je postavljen radoljiški okrajni komisar gospod Žitnik. Vzrok razpusta je bil, ker so liberalci vedno zavirali, da se ni mogla vršiti volitev župana. Bili so v manjšini, a hoteli so imeti svojega župana. Tega pa katoliški volivci niso smeli in mogli dopustiti.

Hud vihar je divjal zadnji teden po mnogih krajih naše kranjske dežele. Nad Št. Rupertom na Dolenjskem se je vsula kakor lešniki in orehi debela toča. Vinogradi so bili kar pobeljeni od toče. — Ploho z gromom in bliskom so imeli dne 27. maja tudi v Škofji Loki, Kranju, Kamniku in Moravčah. — V Ljubljani smo imeli le nekaj dežja. Veliko škode je napravila toča vinogradom v Trebelnem in Mokronogu.

Sestra obstrelila sestro. Nevarno je obstreljena Terezija Papež iz Broda pri Boštanjju. Ustrelila jo je sestra, misleč, da je puška prazna, a bila je nabasana. Strel je šel skozi vrat Terezije, ki se je nezavestna zgrudila.

V Gradašci je utonila posestnica Elizabeta Škril iz Viča, ko je prala salato. Prijel jo je krč, kateremu je bila podvržena.

Na Dunaju se je vršil pretečeni teden v zadržen shod, na katerem so bile zastopane vse avstrijske dežele. »Zadružno zvezo« v Ljubljani sta zastopala dr. Evgen Lampe in ravnatelj Rožman, ki je bil tudi poročevalec na tem zborovanju. Ta shod bo gotovo rodil mnogo dobrih sadov na združnem polju.

Zopet velika blamaža »Slov. Naroda«. Ko se je zvedelo v Novem mestu, da ga poseti deželni predsednik gospod Schwarz, tedaj se je takoj vsedel neko liberalno človeče za mizo in odposlalo v »Narod« nesramen dopis, v katerem samooblastno piše, da ne sme nikdo razobesiti zastave. Liberalci so bili seveda silno veseli, češ, s tem bomo eno zagodili »klerikalnemu« deželnemu predsedniku. A glej spaka! Novomeščani se niso zmenili za dopis liberalne cunje, in ko je pretečeni

teden došel gospod Schwarz v Novo mesto, je bilo vse mestov zastavah in sprejem nad vse sijajen. Tudi Kandija je bila vsa ovenčana z zastavami. Gospodu deželnemu predsedniku so se peljali nasproti občinski svetniki z gosp. županom Sladovičem in stopiški župan odlikovani gospod Josip Zurec. In liberalci z »Narodom« so zopet bogatejši za eno in sicer precej veliko blamažo. — Tudi v Črnomlju je bilo vse mesto v zastavah. Deželni predsednik se je od tu odpeljal še v Kočevje in se povrnil v Ljubljano.

Strahovit poraz kranjskih in štajerskih liberalcev. Ni še kmalu »Narodova« klika, ki ima nekaj svojih privržencev tudi po Štajerskem, doživela tako velikanskega poraza, kakor 29. maja pri državnozborni volitvi za peto kurijo na Spodnjem Štajerskem. Prišli so v pošte trije kandidati: Katoliško slovensko ljudstvo je bilo za g. dr. Antona Korošca, urednika v Mariboru, slovenski liberalci so imeli ključavničarja Rebeka iz Celja, Nemci in nemškutarji pa nekega Wračkota. Boj je bil strasten in jako hud. Za Wračkota so delali vsi nemški listi, neposredno tudi glasilo nemško-slovenske zveze na Kranjskem »Slov. Narod«. Za Korošca se je potegoval katoliški dnevnik »Slovenec«, ker ga pozna kot odličnega narodnjaka in moza trdnega katoliškega prepričanja. Za Rebeka so pa delali liberalni štajerski advokati, vsilileralni učitelji po svojih časopisih »Domovina«, »Učiteljski Tovariš« i. dr. Naravnost podla je bila agitacija za Rebeka v »Slov. Narodu«. Več kot teden dni je prinašal ta najpodlejši list nesramne napade na zaslužnega gospoda dr. Korošca, ki si je za štajersko slovensko ljudstvo stekel več za slug, nego vsi celjski odvetniki z vsemi uredniki »Slov. Naroda«. Hvalil je na vse pretege neznačajnega ključavničarja Rebeka, ki je bil svoje dni, ko mu je neslo, klerikalec. Pisal je s tako gotovostjo, da zmaga Rebek, da je človek, ki je te dopise bral, bil prepričan, da so na Spodnjem Štajerskem sami liberalci. Toda prišel je zaželjeni 29. majnik. In ta dan je bil najnesrečnejši za vso liberalno kliko, ki stoji za »Narodom«. Prihajala so poročila iz raznih volišč, kako navdušeno oddaja slovensko ljudstvo svoje glasove za dr. Korošca. Nemški listi so poročali z vidnim veseljem, da mnogi slovenski liberalci glasujejo za nemškutarskega Wračkota. Torej tudi na Spodnjem Štajerskem že pogarja slovensko-nemška zveza! Radovedno smo pričakovali izida. V sredo, dne 30. majnika, popoldne se nam je sporočil. Kako veselle za nas, kako razočaranje za liberalne Slovence in za nemškutarje. Kandidat poštenega katoliškega slovenskega ljudstva dr. dr. Korošec je sijajno porazil oba nasprotnika z ogromno večino glasov. Dobil je namreč 19.150 glasov (devetnajst tisoč). Liberalni Rebek, ki je bil kandidat »Narodove« klike in Roševke študenta iz Trbovelj, je dobil 2807. kandidat Nemcev Wračko pa 7065 glasov. Dr. Korošec je izvoljen proti nemškutarskemu Wračkotu z večino 12.088 glasov, proti »Narodovemu« kandidatu Rebeku pa z ogromno večino 16.346 glasov. S to volitvijo so jo dobili vsi kranjski liberalci prav pošteno po zobeh in mislimo, da ne bodo več svojih umazanih rok stegovali na Spodnje Štajersko med ondoto slovensko ljudstvo, ki ne mara za njih liberalizem. Nauk iz te volitve je ta, da nima »Slov. Narod« med poštenimi ljudmi nobenega ugleda in da so pomilovanja vredne tiste osebe, ki temu umazancu še kaj verujejo ali ga morda celo podpirajo in naročajo. Naj bi jim zadnja volitev odprla oči. — Slava no-

vemu poslancu gospodu dr. Antonu Korošču! Hvala in slava vsem, ki so pripomogli, da je bil ravno on na jezo vsem intrigantom izvoljen s tako ogromno večino. S takim navdušenjem je treba iti vedno v boj zoper vse tiste, ki so prijatelji »Slov. Naroda«.

Še vedno shodi »Slovenske Ljudske Stranke«. V nedeljo 27. maja je imela »Slovenska Ljudska Stranka« zopet dva vrlo obiskana javna shoda. Na prvem, ki se je vršil pod Storžcem, so bili možje iz Člarič, Trstenika in Preddvora. Vodil ga je občaspoštovani posestnik g. Zaplotnik. Na shodu so govorili gg. poslanec dr. Krek, profesor Jarc iz Kranja in trsteniški g. župnik Mikš. — Na Jesenicah je bilo na ljudskem shodu navzočih okrog tisoč mož. Prišlo je nekaj mlečnozobih pobalinov nagajat, tem je načeloval znani učiteljček Fabinc. A pobje so jo skupili od naših poštenih mož, da jo bodo še dolgo pomnili. Marsikatera pest je padla po puhlih glavah teh fantičev, ki pravijo, da so »Sokolci«. Na shodu, katerega je izborni vodil gospod Glavič, je govoril g. dr. Šusteršič, kateremu so navzoči izrazili svoje zaupanje. — Na binškoštni ponedeljek je govoril v Boh. Bistrici g. državni in deželni poslanec dr. Iv. Šusteršič z velikim uspehom. Tudi tu je bilo navzočega jako mnogo ljudstva, ki je odobrilo postopanje naših poslancev in jim izreklo neomejeno zaupanje.

III. Katoliški shod v Ljubljani se bo vršil zadnji teden v avgustu. Zanimanje za ta shod je vsesplošno. Pričakuje se velikanska udeležba. Od vseh stranij bodo prihiteli katoliški Slovenci v Ljubljano. A tudi iz Hrvaške bodo došli zastopniki bratskega naroda. Pričakovati je tudi zastopstvo Čehov, Poljakov, morda tudi Rusinov. Pričakujemo, da bode tudi naše slovensko ljudstvo mislilo že sedaj na to in da bo tiste dni v najobilnejšem številu prihitelo v Ljubljano. Na shodu morajo biti zastopani vsi stanovi: duhovniki, kmetje, rokodelci, učitelji, delayci. Pomenili se bomo tu, kako delati v bodoče za blagor slovenske domovine. Glavno zborovanje bo na nedeljo 26. avgusta. Naj bi na tem velevažnem shodu ne manjkalo nobenega slovenskega, katoliškega župana.

Volitev županov. V Spodnji Idriji je bil zopet izvoljen za župana g. Ivan Kenda. — V Št. Vidu nad Ljubljano so izvolili občinski odborniki ob velikanskem navdušenju enoglasno dosedanjega mnogozaslužnega g. Anton Beleca za župana. S to izvolitvijo je dobila liberalna klika št. vidska z njenim glasilom »Slov. Narod« hudo brco, ker je svojčas ta list napovedoval v preroškem duhu, da ne bo g. Belec nič več župan. Klofuta za klofuto pada po trdih liberalnih bučah.

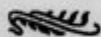
Gospodarska zveza v Ljubljani je naročila slike † zaslužnega ravnateljca gosp. Josipa Jegliča. Za druge, ki jo žele

imeti, naj to takoj naznanijo gospodarski zvezi

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske se je vršil danes 7. t. m. v veliki dvorani „Mestnega doma“. Udeležniki so si ogledali popoldne gospodinsko šolo kmetijske družbe v Marijanišču ter vzorne goveje hleve, svinjake in kurnjake.

„Slov. Narod“ surov lažnjivec. Zopet je nagromadil ta najnesramnejši slovenski list cel kup lažij zoper mladeniče na Mirnem in ondotnega g. župnika. Podtika jim najhujše tolovajstvo, češ da so nevarno poškodovali nekega Avguština Travnikarja. Resnica je, da je dotični Travnikar zabavljaj fantom in da jo je malo skupil. Toda niso ga nabili udje izobraževalnega društva, temveč je prvi pretepel onega Avguština liberalni razgraječ in ljubljenec Šmalcov neki Bunkar. Vse drugo o g. župniku in vrlih naših mladeničih je grdo obrekovanje in nesramna laž. Sram jih bilo liberalcev!

V križanski cerkvi v Ljubljani je 27. maja slovesno blagoslovil novo zastavo dekliške Marijine družbe inf. g. generalni vikar J. Flis. Zastavo so jako lično izdelale čč. šolske sestre v Trstu za 900 k. Kumica zastave je bila g. Josipina Kačar, ki je podarila krasen trak z lepim napisom. Slavnosti so se udeležile po zastopstvih tudi druge ljubljanske Marijine družbe.

Gorenjske novice.

Iz kamniškega okraja.

g Iz Peč. 27. maja. Na praznik vnebohoda Kristusovega dne 24. maja popoldne smo spremlili na tukajšnje farno pokopališče k cerkvi sv. Jerneja k poslednjem počitku občesposhtovano Marijo Avbelj iz Hlev št. 23, po domače Sterkovo mater ali mamico, kakor so jo sploh imenovali, v starosti čez 82 let. Kako je bila ona vsem priljubljena, mladim in starim, pričal je pogreb, katerega so se udeležili ne le njeni sorodniki, ampak sploh vsa občina, okolica dveh fara, od blizu in daleč. Ubogi siromaki ali sploh siromašni ljudje so po njej izgubili res pravo otroško mamico, katerim je ona bila dobrotnica v vsakem oziru. Otroci, sedaj že odrasli, so izgubili svojo krstno ali birmansko botro, katerim je bila ona v ogromnem številu, in jih je tudi v potrebi napeljevala ali svarila k bogoljubnemu in čednostnemu življenju. Zatorej kličem v imenih takrat pričujočih ali tudi nepričujočih znancev k gomili z njenimi lastnimi otroci in ostalim možem: Počivaj, blaga duša, v miru, in večna luč naj ti sveti po trudapolnem zemeljskem življenju in vživaj plačilo gori nad zvezdami.

— Veselica v Dobu. Kat. izobraževalno društvo v Dobu, dasi ravnokar ustanovljeno, vendar prav lepo in uspešno deluje s knjižnico, s predavanji in dr. V nedeljo, 27. majnika pa je priredilo v prostorih g. župana B. Zarnika že prvo svojo veselico, ki je vsestransko tako lepo uspela, da je društvu treba

le čestitati. Pred vsem nas je prijetno iznenadil društveni zbor. Zapel je 4 ljubke, v srce segajoče pesmi, ki so pričale, koliko se z resno voljo celo v prav kratkem času že more doseči. Čast pevcem in njihovemu pevovodju! Društveni Kompars je v navdušenem nagovoru pojasnil namen in pomen izobraževalnega društva. Veseloigra »Kmet-Herod« je ljudstvo izvrstno zabavala. Dasi so igralci nastopili prvič, čutili so se vendar popolnoma domače na odru. Vsi so prav dobro pogodili svoje vloge, posebno še Gašper, Matijče in zdravnik. Občinstva je bilo toliko, da je bil obširni prostor natlačeno poln. Navzoč je bil tudi baron Rechbach z vso svojo rodbino. — Srčno se veselimo lepega uspeha tega najmlajšega društva v okraju, ki pa že sedaj izredno veliko obeta in kličemo: Le tako naprej!

g Hranilnica in posojilnica v Kamniku je pričela 1. junija poslovati in sicer prav dobro. Uradna soba je v kaplaniji v pritličju. Obrestovala bode hranilne vloge po 4 in četrto odstotkov posojila pa bo dajala po 5 odstotkov. Začetek je dober, smemo tudi upati, da bo prav dobro vspevala.

g Preveč govori pri mestni hranilnici tajnik Vedlin proti strankam. S hujskanjem se ne bode dalo prav nič opraviti, saj se ljudje sami dobro zaverjajo, kaj delajo. Dolgo časa smo molčali in potrpeživi, ko je bilo pa le preveč, smo se morali postaviti na lastna gospodarska tla, kar tudi večina prebivalstva odobrava.

g Nožar Koschler sedaj lahko pašuje v mestni hranilnici kakor hoče. Sedaj naj le še razblebetava uradne tajnosti, nam je sedaj prav vseeno. Koristi pa od tega mesta ne bo imelo prav gotovo ne.

g Kakšen vitez je kamniški žlajfar kaže že samo dejstvo, kako bi si rad opomogel v svoji štacuni pri „Orlu“. Prodajalko trgovca, kateri mu je že dosti dobrega storil je hotel pregovoriti naj stopi k njemu v službo in ji je zato tudi ponujal veliko boljšo plačo. Pa gospodična je bila toliko poštena, da ni hotela poslušati viteza - žlajfarja. Res prav judovsko sredstvo, kakršno je naučil od dunajskih judov, kjer je svoj čas žlajfarij.

g Trgovcu Skala pa svetujemo, naj bolj ali previdnejši v svojem govorjenju na cesti in v gostilni pri Amerikancu, ali naj se pa kar naravnost pokaže koliko so z žlajfarjem v zlahti, ker s hinavščino ne bo šlo dolgo.

g „Domoljuba“ telečji vitez ne more imeti rad, ker ga je pošteno razkrinkal. Zato se pa ljudem, ki pridejo še v njegovo štacuno prav sladko opravičuje, češ da ni ravno tak kakor ga „Domoljub“ opisuje, seveda ljudje si pa svoje mislijo, naj bi le še svoje prepričanje nasproti njemu dejansko pokazali.

g Kumra pa pustimo za danes pri miru.

g Z meščansko korporacijo še ni ni Daleč bo spravil Kraut mesto če bo mo rat imeti povsod dovoljenje brata Koschler Lepa viteza!

g Nožar Koschler ni ravno znan za radi pobožnosti, vendar pa ima v svoji za logi raznovrstne rožne vence, križe itd. To se prav lepo vjema z njegovim značajem.

g Mekinje. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani priredi s svojimi člani izlet dne 10. junija 1906 v prijazne Mekinje. Ondi bode imela v Marijini cerkvi sveto mašo ob 10. uri, po kateri poje društveni zbor popoldne ob 4. uri veselico v Mekinjah s sodelovanjem tamburaškega zbora mekinjskega izobraževalnega društva s sledečim vspevanjem: 1) Dr. G. Ipavec: „Oblačku“, moški zbor 2) J. Aljaž: „Dneva nam pripelji žar“, moški zbor. 3) L. Hudovernik: „Naša zvezda“, moški zbor z bariton solo (J. Erman) 4) H. Volarič: „Čolničku“, moški zbor 5) * * *: „Sokolska koračnica“. 6) V. G. Brod: „Na valovih jadranskega morja“, slovi valček; 7) * * *: Košnica, koračnica; 8) Far kaš: Venec hrvatskih narodnih pesni; udarij tamburaški zbor mekinjskega izobraževalnega društva: „Planirka“. 9) Klepetec, burka v enem dejanju. 10) Smola, veseloigra v enem dejanju.

Vstopnina: Sedeži I. vrste po 1 K, II. vrste za ude po 30 vin., za neude po 50 vin. Stojišče za ude po 20 vin., za neude po 30 vin. Po veselici sestanek društvnikov in prijateljev na vrtu pri Fischerju v Kamniku s petjem zborov obeh društev in tamburanje mekinjskih tamburašev. K veselici in sestanku prijatelje obeh društev prijazno vabimo.

Iz kranjskega okraja.

g Naklo. Binkoštno nedeljo je priredilo »Bralno društvo« predavanje: »Zemlja in njen potres«.

g Izpod Grintovca. Nisem prijatelj polske mlike po časopisih, ker kaj briga ljudi v drugem kraju, ako se zgodi kaka nerednost drugod. Toda surovost »Gorenjca« z dne 9. maja leta 1906 me sili v to, da povem jasno, kako nesramen je »Gorenjec« in lažnjivi njegov dopisniki, pa naj se imenujejo Jožefi ali Cirila Jožef Jenko, ali kakor ga je »Domoljub« imenoval in je v resnici »babičev fantek«, je spravil celo kopo lažij v »Gorenjca«. Seveda se je obregnil v našega občesposhtovanega gospoda župnika in kaplana, katera bosta pa že sama prišla »babičevega fantka« za dolga ušesa, ako se jima vredno zdi. Prva laž: Liberalcev ni v Cerkljah. »Fantek«, ti bereš »Gorenjca« »Narod«, in si nanje naročen, strinjaš se s njimi, plešeš, kakor ti godejo. In ti listi so liberalni. Ali Lapajne ni liberalec, ki se sam na prsa trka češ: »Jaz sem liberalec, vseh je osem.« To sta dva, šest jih pa še naštejemo, ako želiš. Druga laž je, da »fantek«, o katerem zdaj zbijajo ljudje šale, da to še ni »fantek«. Nikomur ne vsiljuje »Gorenjca«. Resnica je, da ga celo ženskam zdaj vsiljuje, ko ga možje zaradi debelih laži nočejo brati. Pridemo k imeni, ako bo še lagal. Tretja laž je, da »fantek«

tek» ne pozna hinavščine. Vsem ljudem po fari je znano, da je bil ravno ta »babičev fantek« ud izobraževalnega društva prvo leto. Seveda se ima zahvaliti samo gospodu predsedniku, da ga udje niso ven vrgli, ker je hotel prodajati svojo liberalnost v društvu, a je vselej klaverno pogorel. Zdaj je pa ud liberalnega društva. Vprašamo »babičevega fantka«, kdaj je bil hinavec, ali takrat, ko je bil ud izobraževalnega društva, ali zdaj, ko je ud liberalnega društva? Voli sam hinavščino svojo! Četrta laž: V občini se doklade pobirajo, da se vzdržuje župnišče. Kakor hitro je gotovo nadstřeše, pa v kuhinjo, iz kuhinje nad kozolce, zopet v župnišče nad okno. — Občina ni prispevala prav ničesar ne za popravo kuhinje, ne za kozolce, najmanj je pa mogla prispevati za okna, katerih ni nihče popravjal. »Babičev fantek« tudi ni ničesar prispeval, ker tako nima s čim prispevati. Naš velesposlovani gospod župnik je popravil kuhinjo in kozolce s svojim denarjem, kar ni dolžan storiti, ker občina mora popravljati župnišče kot solo. Za slučaj, da se župnik preseli v kratkem, ni popravil zase župnišča, ampak za naslednika. Gospod župnik je s tem izkazal občini veliko dobroto, kar smo mu vsi hvaležni. Samo »babičev fantek« ne; on naj pa s svojimi žulji raztres nadaleje laži. — Peta laž je, ki jo je v »Gorenjcu« znesel »babičev fantek«, da je doklad krivo župnišče, ki že 30 let ni bilo popravljeno. Šole so krive visokih doklad v občini. »Babičevega fantka« oče to dobro ve, vsaj je on potegnil čez 18.000 K za novo šolo v St. Urški gori leta 1905. In cerkljanska šola tudi še ni plačana. Vrhutega je pa proračun samo za šolske potrebščine za leto 1905 nad 1800 kron. »Fantek«, ali bo to tudi za župnišče? Poglej, kako si nesramno lagal! Res, županstvo ne ravna prav, ako izplača meni nič tebi nič to svoto! Je previsoka! — Šesta laž je, da bi gospod župnik skoraj vsako nedeljo s prižnice zabavljaj proti neodvisnemu naprednemu časopisju. Ni treba, vsaj laži naprednega časopisja sami poznamo. Farani, vsi, ki poslušamo gospoda župnika, vemo, da se je »babičev fantek« debelo zlagal. In potem pristavi: »Razpisujemo 500 kron, da dokažete le eno laž, ki jo je »Gorenjec« prinesel iz Cerkljan.« Govori kot cesar, »razpisujemo« 500 K in se podpiše pod šest debelih laži. Koliko je pa resnice šele v tistih cerkljanskih dopisih, kjer se ne podpiše »fantek«!? Mi pa svetujemo »fantku«, ako ima res 500 kron, naj jih položi pri županstvu ali sodniji, ali kjer hoče, samo da jih bode lahko dvignil tisti, ki bo njemu laži dokazal, ki jih je podpisal, bomo videli, kako dolgo bodo kronce njegove! Druge laži »Gorenjčeve« so pa še debelejšje. To je banda »lažnjivih kljukcev«. — Toliko resnici na ljubo, da se ne bo trkal na prsa kak »odvisni nekmetrovalec« in trdi rekoč: »To je resnica, kar je laž.« »Babičev fantek« pa v svoji otročariji lahko sadi v »Otroški vrtec« rožice svoje lažnjivosti naprej toliko časa, da postane »fant«! Precej pozno bo že, pa boljše enkrat, kot nikdar biti »fant«.

g Iz Šenčurja pri Kranju. Veliko se je že pisalo po „Domoljubu“ o naših volitvah pod naslovom „iz Šenčurja pri Kranju“, dasiravno ni bilo vse iz Šenčurja. K zadnjemu poročilu „iz Šenčurja“ dostavljamo še tole. Ni res, da je šenčurska občina ena izmed najbolj liberalnih, ampak le par liberalnih kričačev jo hoče kot tako proglasiti. Ti, ki so zmagali, so v večini naši ljudje, dobrega, krščanskega mišljenja, katere pa so liberalci z lažmi in pijačo vjeli v svoje mreže. Naj se te laži malo spravijo med

svet! Prva glavna laž, ki je ljudi najbolj omamila, je ta, da so rekli liberalci, da mi nismo za prejšnjega župana, ampak da hočemo ljudi le preslepiti in da misli naš novi odbor postaviti za novega župana Ivana iz Srednje vasi. Druga laž je bila ta, da so liberalci „farbali“ ljudi, da misli novi odbor kaplanu kupiti njivo na občinske stroške, da se bo tudi morala kaplanu plačevati za to potrebna dekla z občinskim denarjem. Tretja laž je bila, da misli novi odbor iz stare šole narediti bolnišnico (menda norišnico?) in da misli na občinske stroške sezidati novo drago šolsko poslopje. Četrta laž je bila, da misli novi župan Ivan odstraniti Makovčeve pode in hišo, da bo večji prostor pred cerkvijo, da bo novi odbor naložil nove naklade za škofove zavode. Kar ni šlo z lažjo, se je storilo s pijačo. Eden liberallec je rekel, da mu ni nič, če dá štiristo kron za jed in pijačo, drug gostilničar je rekel svojemu tovarišu: „jaz dam en dan zastonj pijačo, ti jo daj pa drug dan!“ Pilo se je na vse načine. Liberalni prvaki so tulili kakor zverine, med njimi so bili tudi taki, ki se pritožujejo nad fantovskim razgrajanjem po noči. Nekateri so bili od pijače vsi zmešani. Eden je mislil, da je že zjutraj in je vstal, da gre na delo, pa se je delala šele noč, ležali so tudi pijani pod cesto. Poleg vsega tega pa se nam je res izneveril še prejšnji župan in je potegnil z liberalci. Vedel se je do nas tako pristransko, da ga mi nikoli več ne bomo stavili med kandidate. Sram vas bodi! Ali je to značaj poštenjaka? Kaj smo Vam storili? Če nas pustil na cedilu mož, do katerega smo imeli zaupanje in ki nam bi edini bil lahko pripomogel do zmage vsaj v prvem razredu, potem ni čudno, da smo propali. Značilno je tudi to, da so tudi vsi županovi sorodniki volili liberalno in strastno zanj agitirali. Ni pa še dosti, da so liberalci pred volitvijo trosili laži med svet, lažejo nesramno tudi še po volitvah. Pravijo, da smo mi svojo posojilnico rabili v agitacijska sredstva. To je podla laž! Naj nam naštejejo one, katere smo pritiskali s tožbami! Pravijo tudi, da smo mi vse one dolžnike tožili, ki niso volili z nami. Tudi to ni res. Naj se dotični oglasijo, ki smo jih tožili radi tega. Naša posojilnica se še nikdar ni izrabljala, nihče se ne more nad njo pritožiti. Da pa moramo semtertja koga tožiti, je samo ob sebi umevno; zastonj tudi ne moremo dajati. Vsakemu je odprta pot v našo hranilnico in posojilnico, da se lahko prepriča, da je naša posojilnica v najboljšem stanu, da ima jako velik promet, preteklo leto je bilo okoli tristotisoč kron prometa, da pa tudi kar mogoče milo ravna z dolžniki. Dalo bi se še marsikaj napisati, a to pot naj to zadostuje. Pri pri-

hodnjih volitvah se bo pokazalo, koliko da je liberalcev v Šenčurju.

Novice iz Št. Vida nad Ljubljano.

g Hranilnica in posojilnica nekaterim še vedno ne gre v glavo. „Kdo neki bo nosil v tako beraško hranilnico“, „saj bo tako samo Belec imel dobiček od nje“, „kadar ta kaplan odide, bo vse šlo v zrak.“ Take neumne ugovore spravljajo na dan oni, ki ne vedo, kaj je rajfajz nova hranilnica. V odgovor to-le: 1. V 7 tednih je v našo hranilnico 51 strank vložilo nekaj nad 18.000 reci osemnajst tisoč kron, med temi samo „čebelica“ 650 kron; izposodilo se je 7 članom 4300 kron. Članov z deležem v znesku 4 kron je pristopilo že 34. 2. Belec ne bo imel nobenega dobička, ker ni niti odbornik niti nadzornik, ravno tako bodo brez dohodkov odborniki in nadzorniki. Vsi ti možje opravljajo hranilnične posle popolnoma brezplačno, kar ne gre v glavo tistim, ki delajo le tam kjer čutijo polne žepe. Dobiček od hranilnice bo pa imelo ljudstvo, ker denarja ni treba nositi v Ljubljano in ga tudi v Ljubljani ni treba iskati. — 3. Hranilnica ne more več zleteti v zrak, če tudi odlete vsi sedanjí odborniki s kaplanom vred. To pa zato ne, ker je tudi ta hranilnica članica „zadružne zveze“, ki skrbi, da gre v hranilnici vse v redu in tako, da ljudstvu ni na škodo. Toliko v odgovor vsem cokljam, pa bodo liberalne ali neliberalne.

g Vloži se denar v domači hranilnici po 4 1/2 0/0, na posodo pa se dobi po 5 ali po 5 1/2 0/0. Uradne ure v nedeljo popoldne in sredo dopoldne.

g Volitve župana se še niso mogle vršiti, ker je mogočni Žirovnik po Porentu vložil pritožbo zoper volitev v 1. razredu. Pritožili so se menda zoper predebel pogled Žirovnikovega Jankota. Ta mladi gospodič je na dan volitve nataknil taka očala, da je videl dr. Šusteršiča sedeti v pisarni v Ljubljani in se je zato pritožil zoper njegovo pooblastilo. Mi smo pa vedeli, da je bil dr. Šusteršič, tukašnji častni občan, na dan volitve še na Dunaju. O, ta šmentana liberalna očala, kako debelo so videla, a še bolj debelo — lagala.

g Zlagal se je doktor prava, mladi Žirovnik, to ostane pribito. Prav je imel g. kaplan, ki je kar na voliču mlademu doktorju v brk povedal, da se na besedo liberalca ni zanesti in da naj navede priče, ako je res bil v pisarni dr. Šusteršiča. Vkljub trdovratni trditvi, da je dr. Šusteršiča videl v pisarni za mizo, volilna komisija temu predrznemu doktorju ni hotela verjeti in je pooblastilo priznala za veljavno, kar je bilo edino pravo.

g Pritožbi zoper volitev v 1. razredu vlada ni ugodila. Ta vesela novica je ravno-

kar prišla v Št. Vid. Skoraj gotovo bodo volitve župana že ta teden. Izvojen bo brez dvoma Anton Belec, kar bo prav vsem, samo Žirovniku in njegovim pristašem ne.

g Pogreb pokojnega gospoda Jakoba Matjana, župnega upravitelja, je bil tudi tukaj veličasten. V soboto 2. t. m. po noči so ga pripeljali iz Zaplane, kjer je služboval, na binkoštno nedeljo ob 11. pa ga je pokopal domači župnik vlč. g. svētnik Malovrh. Pogreba se je poleg žalujočih sorodnikov udeležilo devet duhovnikov, mnogo Ljubljancev in velika množica domačega ljudstva. Pokojnik je bil doma iz znane Matjanove hiše v Zgornji Šiški. N. v m. p.!

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Napadli so 20. maja na Bukovščici fantje Ignac Tušek in Gregor in Janez Bergant zidarja Petra Sladec in Josipa Lakner. Zlasti hudo je bil pri tem na več mestih ranjen z nožem Sladec. Tuška in oba Berganta so izročili okrajni sodnji v Škofji Loki.

San Francisco pred potresom: Market Street.

g Nezgoda se je pripetila 22. maja popolne posestniku in županu v Zgornji Besnici Ivanu Paplerju v njegovi kleti, ki je bil zaposlen pri sodu s špiritom in imel pri tem v roki svečo. Prišlo je do eksplozije in Papler je po gornjem delu života nevarno opečen.

g Lepe razmere. Iz Domžal so orožniki iz gostilne odstranili preteklo nedeljo dva Ljubljancev, ker sta v gostilni zahtevala slovenski.

Dolenjske novice.

Iz Iltijskega okraja.

d Litija. Bilo je ostudno in nekaj nečuvnega, kako je Litija vsprejela presvetlega g. knezoškofa o priliki birme in posvečevanja altarjev. Iltijani so si s tem pritisnili pečat surovosti in nehvaležnosti.

Menda je bila nekaj dnij prej občinska seja, kjer se je sklenilo škofa prezirati. . . Kako neumno! Pripomnimo, da je župan obenem tudi cerkveni ključar. Nam se to zdi neumljivo, njemu menda tudi. Pa tudi kako nehvaležno! Kaj pa bi bila Litija brez nedeljske službe božje in g. Jerneja? Ali ni skrajno nehvaležno starega svojega gospoda tako žaliti? Trgovci bi zraku merili in gostilničarji muhe šteli mnogokrat, če bi ne bilo cerkve in službe božje. To pa naj vedo, da sta škof in g. Jernej ene misli in enega duha: Kdor škofa žali, žali tudi g. Jerneja in naj se še potem tudi kdo baha, da bi g. Jerneja v smrečje zavili, škofa pa nikdar. . . A prav je tako. Kr'anko z glave! Čemu hinavščino vganjati?! Spominjamo, da so sedanjega g. dekana A. Žlogarja Iltijani slovesno vsprejeli, da se od zastav hiše niso videle, a sedaj ga ostudno in krivično po „Narodu“ napadajo iste prikazni, ki so mu prej klicale: živijo. Liberalci je ponavadi hinavec, in to sedaj Iltijčani niso in zato jim slava in smo jim hvaležni. — Umril je 1. junija zjutraj g. Haslinger, upokojeni stražmojster. Bil je dolgo let v Litiji, blaga duša, veren mož. N. v m. p.!

d Sava. Opozarjamo železnično upravnništvo, kako se dela z domačega prebivalstva zemljo. Železniški delavci kar meni nič, tebi nič mečejo šoder čez nasipe po tuji zemlji, po travnikih in njivah. In ta njih predrznost! Če jim kdo kaj reče, bi bilo kmalu treba jih za odpuščanje prositi. Treba bo malo bolj na prste gledati železniški upravi.

d Vače. Strela je udarila v zvonik podružnične cerkve sv. Neže na Slivni. Ubila je troje goved cerkveniku, ki so bili pri zvoniku, četrtemu ni bilo nič. Zdi se nam, če bi jih bili precej drgnili, da bi jih bili morda oživili.

d Dole. Temelj za novo šolo so že skopali. To bo krasno poslopje. — Sveta birma je bila dne 28. maja.

d Šmartno. Dne 16. in 17. so se tu vršile že tretjič občinske volitve. In šmartinska občina je zahrepenela, uživati dvomljivo čast in nespametno veselje postati popolnoma liberalna. In ko drugod po deželi povsod mečejo neumne liberalce iz vseh zastopov, sprejelo jih je ljubeznivo Šmartno. Kar si niti Zagorje neče špogati, to hoče poskusiti skromna šmartinska občina. In posrečilo si je vsled skrajno nesrečnih krajevnih razmer. Sicer so vmes možje, ki so še kristjanje, a plesati bodo morali tako kakor jim bodo godli liberalni prvaki. Imenujejo se tudi neodvisna kmečka stranka, a kaj je njih namen, nam najbolj pojasnuje telegram, ki so ga liberalci po volitvah v „Narod“ poslali in se glasi: „Živel zavedni volivci!“ in drugi: „Pereant črnuhi!“ To se pravi: Poginejo naj duhovniki! Tu-

kaj tiči torej namen in boj liberalcev: sovražstvo proti duhovnikom in ker so duhovniki oznanjevalci svete vere in če ti poginejo, izginila bi tudi sveta vera in mi želimo, da bi vsi duhovniki poginili, kajti potem bi lakote poginili tudi šmartinski liberalci, katere sedaj cerkev živi. Torej: pereant črnuhi! — 29. je bila volitev župana. Izvoljen je g. Leopold Hostnik. Liberalci so bili veselja nori in so ves popoldne in večer streljali, da smo se resno bali, da bi Poldeta ne ubili. Škofu, ko je prišel birmovat niso streljali, Poldetu so, da s tem pokažejo zopet sovražstvo do cerkve in nje služabnikov. Prav je tako. Prišel bo čas, da bo g. župan še pregledal svoje nove bratce, da bi le ne bilo prepozno. Tudi g. dekanu so vpili živijo, toda — sedaj?! Liberalcu nič verjeti! — Med nami so bivali 26. in 27. presvetli g. knezoškof. V soboto zvečer je bilo Šmartno večinoma razsvetljeno in po hribih so goreli kresovi. Liberalne hiše so bile temne. In če še kdo vpraša, kaj je to liberalci, mu odgovorimo, da je liberalci taka stvar, da najraje v temi čepi, luči se pa boji! Temo so imeli ljudje, ki so imeli od birme največ dobička, bodisi, da so sveče prodajali ali pa botrom vino točili. Liberalci se tudi po tem spozna, da ni hvaležen! — Zlomil si je nogo na birmanski dan Alojzij Tori iz Vintarjevca. Bog mu daj skoraj ozdravljenja. — Neki gostilničar Franc Juvan po imenu piše v „Narodu“, da pravijo, da Bog še živi. To važno priznanje vzamemo z veseljem na znanje.

d Zagorje ob Savi. Pri občinskih volitvah so bili dne 19. maja v III. razredu izvoljeni: Martin Bukovc, Anton Jan, Jakob Krastelj, Jakob Zore, Drnovšek Janez in Šikovc Jožef in Grabnar. — Oča Čobal niso izvoljeni, za kar izrekamo iskreno sožalje!

d Predilnica v Litiji. Sicer se bahata Schwarz & Zublin po „Domoljubu“ kako je fajn pri njih, a obenem ne moreta dobiti dovolj delavk. To je nekaj čudnega. Sicer pa bomo pojasnili, kako se je ravnalo s tovarniško delavko Ivanka Pečar in „lovekoljubnost“ tovarnarjev se bo pokazala v vse drugačni luči. Mi nismo vajeni prizanašati tudi bogatašem ne, če delajo z delavstvom napačno. Pri tej priliki pride marsikaj na dan.

d Dobovec. Letos je toča sneg potokla, kar je vsekako redka prikazen. Bil je ves preluknjan, kot bi cel regiment streljal vanj. — Tukajšnjemu gostilničarju se je ubil sod vina, ko ga je peljal s postaje. Škode ima 90 gl. — Kumski cerkvenik je spomladi kopal krompir, ker ga jeseni radi snega ni mogel. Nekaj so ga miši snedle, drugače je pa ves dober.

d Vače pri Litiji. Dne 19. maja je treščilo v zvonik slivniške podružnice. Ker je bil strelvod že pokvarjen, odletela je strela v cerkvenikov hlev ter ubila tri govedi. Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod!

d Nekaj poštnega denarja je poneveril poštni sel na Vačah Vincencij Juvan. Svoje hudodelstvo je priznal pred sodnijo.

d Dne 27. maja so z nožem oklali mladi, komaj 16 let stari in tje Janeza Kovača z Lazov. Orožniki jih zasledujejo. V tem oziru se pregreše mnogi stariši, ki ne branijo svojim otrokom ponočevati.

Z dolenske šentvidske planjave.

d Služba organista je razpisana v St. Vidu do 25. t. m. Prav dobro plačana je ta služba, pa tudi prijetna je, ker nima organist nič opraviti z mežnarijo, ampak ima skrbeti samo za petje in orgljanje. Zato gotovo prosilcev ne bo manjkalo; Bog daj le, da dobi službo priden in vreden prosilcev, ki bi bil vnet tudi za lepo društveno petje.

d Kaj smo zadnjič pozabili povedati? No, tole, kako se je St. Vid postavil pri podpisih zoper nameravano ločitev zakon, zveze, 3276 oseb je podpisalo protestne pole. Pač lepo števílo za eno samo župnijo!

d Kdo bi si mislil, da bo tudi pri nas kaj ljudi, ki niso zadovoljni s takim zakonom, kakor ga je Kristus ustanovil, ampak bi imeli raje takega, ki bi bil samo »za en čas! Pa jih je vendar nekaj. V okolici so vsi, do katerih je prišla pola, z največjo radovoljnostjo podpisali, naj bo kmečki ali gosposki, uradnik, učitelj ali obrtnik. Le v farni vasi jih je bilo šest tako »nobel«, da so podpis odrekli. In to ravno taki, ki od okolice žive. Kaj bi reve počele, ko bi se okoličani začeli ogibati takih ljudi, ki so v tako važni in sveti reči njim nasprotni!

d Sram jih je pa vendarle teh junakov, naravnost povedati, da jim katoliški zakon ni všeč. Zato se sedaj kar po vrsti izgovarjajo, zakaj niso podpisali. Eden, češ, da zanj ni primerne družbe na poli, drugi, češ, da bo itak »babo« spodil, če se podpiše ali ne, tretji je hud, ker se mu ni pola prinesla na njegovo stanovanje, dasi se mu je drugje ponujala v podpis, četrti pravi, da za njega stvar nima nobenega pomena, ker bo tako kmalu »puginil«, dva pa nista podpisala, ker sta se zarotila, da sploh nobene stvari ne podpišeta več. To je torej šentvidska liberalna »kunšt«!

d Može pa taki! »Nič ne podpiševa in v nobeno stvar se ne vtakneva več«, tako in enako sta se izgovarjala dva liberalna mogotca, ko se jim je ponudila pola v podpis. A ni minilo niti dobrih šest tednov, pa sta se že oba vtaknila in stvar, ki ju popolnoma nič ne briga. Prišla sta namreč z deputacijo nekaterih drugih liberalcev k samemu gospodu župniku potegovat se za nekega človeka, ki jim je menda posebno všeč zato, ker jim pomaga zabavljati zoper gospoda kaplana in Marijino družbo. I seveda, tukaj se je šlo zoper duhovnika, to je pa kaj družega, kakor nerazrušnost zakonske zveze, torej že smemo snesti svojo besedo, kaj ne? Oh, može pa taki!

d »Gihla vkup štrih«, so rekli pametni šentvidci, ko so zvedeli za to regimentno deputacijo, in pa za koga se je šla potegovat. No, mi bi bili prej nekatere izmed njih vendar drugače sodili. Najbrž so se udali le hudemu pritisku raznih agitatorjev v kijklji, ki so tako spretno lagali o »vnebovpioči krivici«, a možato pa to ni. Kdor je mož, hoče čuti prej oba zvona, predno se odloči za koga ali proti komu, pa se ravna po tem, kar mu natvezi kaka lažnjiva jezičnica. Ste razumeli?

d Izvrstno se je bil obnesel občni zbor našega izobraževalnega društva »Katoliški

Napredek«. Udov, pa tudi drugih povabljenih mož in mladeničev se je nabralo toliko, da niso imeli vsi prostora, dasi ste jih bili društvena soba pa tudi veža natlačeno polni. Tu se je zopet videlo, kako zelo bi potrebovalo društvo za take in enake prireditve velike, prostrorne dvorane. Dal Bog, da bi se namera vrlega gospoda predsednika, ki hoče društvu tudi v tej stvari odpomoči, kaj kmalu uresničila.

d Nad eno uro je predaval pri občnem zboru gospod dr. Lampe, ki je na povabilo društva prihitel iz Ljubljane. Pa kako zvesto smo ga poslušali! Saj je pa tudi silno zanimivo pojasnjeval vse važnejše pojave na gospodarskem, izobraževalnem in političnem polju. Hvala mu lepa! Da bi le večkrat imeli priliko, poslušati podobna predavanja. Upamo, da bo društveni odbor skrbel za to, mi pa pridemo z največjim veseljem zopet poslušat.

d Živahno se giblje naše društvo, kakor smo povzeli po tajnikovem poročilu. Udov ima 97, pa se vedno še novi oglašajo. Knjižnica šteje do 600 knjig po večini leposlovne vsebine. Društvo naroča, oziroma dobiva brezplačno na razpolago 27 časopisov najrazličnejše vrste, mnoge tudi v več iztistih, kar je gotovo lepo in častno število. In kar je najlepše, časopisi in knjige se tudi pridno berejo doma, kamor se posojajo, pa tudi v društveni sobi, kjer morajo najnovejši časniki biti udom vedno na razpolago. Saj je sedaj v društveni sobi prav prijetno in kratkočasno, odkar je temeljito popravljena in lepo okrašena. Društvo posreduje tudi naročanje različnih listov udom in neudom. Pri tej priliki smo izvedeli, kako zelo so razširjeni pri nas dobri časopisi. »Domoljub«, »Bogoljub« in »Glasnik« imajo v naši fari čez 100 naročnikov. Poleg teh hodi k nam še vse polno drugih gospodarskih in leposlovnih listov. In največ zasluge za toliko probujenost in naprednost našega ljudstva ima ravno izobraževalno društvo. Zato pa Bog živi tiste, ki so nam društvo ustanovili, in tiste, ki se sedaj zanj trudijo in žrtvujejo!

d Zahvalo je izrekel občni zbor izobraževalnega društva svojemu vrlému predsedniku gospodu župniku, ki tako ljubeznivo in očetovsko za društvo skrbi, kakor tudi tajniku, našemu gospodu kaplanu, ki si tako čvrsto in vstrajno prizadeva, društvo čimdalje bolj oživiti in povzdigniti. Lepo se je zahvalil občni zbor pa tudi veliki dobrotnici društva, Fajdigovi Micki iz Petrušnje vasi, ki je darovala za društveno sobo prekrasno podobo Srca Jezusovega v dragocenem, umetniškem okvirju. Bog živi našo »društveno mamico« in ohrani jo še dalje društvu tako naklonjeno!

d Nekaj smo pa vendarle pogrešali na občnem zboru, namreč poročila o društvenem pevskem zboru. Pa kako bo tajnik poročal o njem, če pa pevskega zbora ni. To je tem žalostnejše, ker ravno petje spada nekako h bistvu teh društev. Zato smo bili

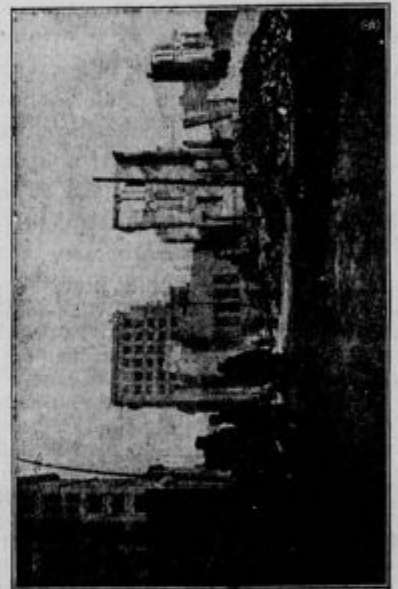
pa tem bolj veseli, ko nam je gosp. tajnik obljubil, da bo društvo tudi v tem oziru pokazalo vesel napredek. Pa ne, ko bi bil samo bahal! Prihodnjič že sporočimo kako in kaj. Pa bi bilo res škoda, ko bi morali šentvidci ravno v tem biti »ta zadnje«.

Belokranjske novice.

d Shod na Lokvici je lepo uspel. Može in fantje so glasno zahtevali vpricho glavarja, kaj hočejo imeti. Tako je prav; le večkrat na shode in tudi po Belokrajini se bo zjasnilo.

d G. deželni predsednik v Metliki je bil lepo sprejet. Govoril je z vsemi g. župani jako prijazno in obljubil svojo pomoč. Obiskal je šolo, sodnijo in mil. g. prošta.

d Nevilhta je razsajala dne 30. maja. Hvala Bogu, da toče ni bilo, ker bi bila grozna škoda sedaj, ko letina tako lepo obeta.

Razvaline San Francisca.

Iz drugih krajev Dolenske.

d Dve leti bo zaprta v strogem zaporu in enkrat v dveh mescih se bo postila Marjeta Debeljak iz Praproč pri Svetem Gregorju, ker je 18. februarja t. l. umorila svoje novorojeno nezakonsko dete. Izgovarjala se je, da ni vedela, kaj je delala, ker je bila preveč od bolečin omotena. Od česa je bila tedaj omotena, ko si je to sramoto nakopala?

d V ribniški Blistrici je utonila 33-letna Marija Orižavi.

d Dva nova kerubina je postavil kipar Andrej Rovšek k tabernaklju v cerkvi pri Sv. Gregoriju. Krasnata bodi si oziroma na izdelavo bodi si na okrasbo. S tem je dovršena veliko-altarna skupina v prekrasno soglasje. V kratkem bodo dobili tudi dragoceno obhajilno mizo iz belega kararskega marmorja.

d Dvoje šolskih poslopij bodo imeli v Dobropoljah. Ker ne more stara šola obseči vseh otrok, sezidali bodo nasproti stari še eno, ki bo imela prostora za tri razrede.

d Nekaj bo. V nedeljo teden se je mudil v Ribnici vladni svetnik vitez Kaltenegger. Menda ga je privedla samo radovednost, kako zna naš Višnikar šole zi ati.

d Iz ribniških hribov. Mi hribovci smo sicer na vse pripravljeni, vendar smo se pa na binkoštno soboto plaho ozirali in pričakovali kaj bo. Doživeli smo že večkrat sneg v maju in tudi že v septembru, toda o juniju pa kaj tacega vendar še nismo vajeni. Toda kmalu bi ga bili dobili. Toplina je padla tako nizko, da je bilo živo srebro le dobri dve stopinji nad ničlo. Mesto snega padlo je med dežjem toliko sipe, da je bilo po potih in nezaraščenih njivah vse belo videti, pod kapovi se je dobila pa še naslednji dan.

d Vabilo na shod. Katoliško politično društvo za novomeški okraj bo priredilo dne 10. junija t. l. na praznik presv. Trojice ob 2. uri popoldne javen ljudski shod v Bršljinu pri Novem mestu. Shod se bo vršil v prostorih gostilne Müller pri kolodvoru in sicer ob lepem vremenu zunaj na vrtu, ob deževnem vremenu pa v notranjih prostorih. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

d Iz Grabrovca pri Metliki. Radi bi spustili par besed v svet iz naše vasi, ako bo »Domoljub« toliko prijazen, da bo sprejel te vrstice v svoje predale. Imamo namreč tu neko zahvalo in nekaj besed na vaščane. Prav srčno se zahvaljujemo trem našim mladeničem, namreč: Vrviščar Martinu, Černugelj Matiji in Gornik Jožefu, ki so nam poslali iz daljne Amerike za krasen venec na Marijin oltar. Marija prečista Devica, katere oltar krasí venec, naj jim obilo poplača njihovo prijaznost in dobrotljivost. Sicer je naša cerkva še precej zala in čedna, toda če so oltarji lepo ozaljšani in se ponašajo z ljubkimi šopki, kar se posebno lahko opazi v »žegnanju«, napravi to na pobožnega človeka gniljiv vtis. Krepeke in gorečnejše mu puhti molitev iz vnetega srca pred prestol Najvišjega, če kleči v ozaljšani cerkvi, kakor če stoji pred njim prazni oltarji in gole stene. Zato se priporočamo, vneti za čast božjo, še drugim mladeničem, ki bivajo v Ameriki, naj se spomnijo s kakim darom sv. Urbana. Večkrat beremo v »Domoljubu«, kako pridni so Američani tam od Vnice, ki pošiljajo precejšnje svote za olepšavo in popravo svojih cerkva. Ali jih ne bi v tem posnemali tudi naši Amerikanci? Saj jih je dosti tam, ne bilo bi to napačno. — Sedaj pa še par besed na vaščane. Dragi vaščani! Opomnili bi vas radi na to, na kar vas je že opominjal pred leti bivši gospod kaplan, namreč da prizidate cerkvi zakristijo. Vsi vidite, da je to potrebno, in vendar se za to nihče ne zmeni. Ne bodite malomarni za čast božjo. Posebno se pa mora popraviti tlak v cerkvi, saj veste, kak je. Poglejte druge podružnice. Ali so brez zakristij? Nobena ni. Vsaka jo ima. Četudi so dotični vaščani manjštevlini, kakor vi, vendar imajo vse, kar spada k cerkvi. Ker imate dva gospoda bogoslovca, smete upati, da boste imeli čez nekaj let — ako bo božja volja — tudi dve novi maši pri sv. Urbanu, ako izvedete to misel. Brez zakristije,

veste, da bi se stvar težko vršila. Ne bilo bi napačno, ako se prizida cerkvi zakristija in popravi tlak v nji. Poskrbite torej vi, ki ste za to postavljeni, da se kolikor mogoče kmalu prične z delom. Saj je vsak pripravljen kaj darovati, samo da se že enkrat prične zidanje. Glejte, da ne bo naš glas glas vpijočega v puščavi!

d Iz Zatičine se nam piše: V Metnaju, mali podružnici zatiške župnije, je umrl ondodni cerkvenik, gotovo najstarejši mož cele župnije. Bil je star čez 90 let. Naj počiva v miru! — Prav slovesno smo sprejeli tudi pri nas premilostnega gospoda knezoškofa, ko so prišli birmovat. Zvečer je bilo na Vnebohodu Gospodov, ko so se pripeljali od pogreba njihovega brata k nam. Pričakovala jih je velika množica ljudstva z gorečimi svečami pred samostanom. Naslednje jutro pa se je vršil pozdrav. Udeležili sta se ga obe Marijini družbi, šolska mladina z učitelstvom, občinski odbor in mnogo ljudstva. V imenu mladine podarila je krasen šopek premilostnemu hčerka našega gospoda nadučitelja Kovača. — Ponedeljek, dne 28. maja, smo imeli takozvani »portni« semenj, ki je bil dosti dobro obiskan. — Kakor čujemo, napravi k nam romarski izlet dekliška Marijina družba iz Šmartna pri Litiji. Prav tako. Veselo jo bomo pozdravili.

d Občinske volitve na Grosupljem. — Priprava. Nasprotniki so skoro pol leta zavirali volitve. Dolgo so kopali in si izkopali grob, iz katerega ne zležejo kmalu. Agitirali so tako nasilno in nesramno, da so se jim zlasti ženske zapirale v hišo, ali celo bežale pred njimi. S sodom na vozu so pozno v noč prigromeli v vas, potem do jutra lovili na sladok pijačo — »muhe«, možem pa grozili, da jih spravijo ob kruh, da jim bo Rus takoj odpovedal mleko, nevedne so pa farbali, da bo gospod Košak, če bo izvoljen, dobil ogromen penzjon. Toda veliko gromenja, da le malo dežja. (Volitev.) V četrtek, dne 31. maja, so volitve pokazale, da si nekateri gospodje v Ljubljani in okolici zastoj prizadevajo, okolico iztrgati stranki naši, in da zastoj sipljejo ogromne svote. Nasprotniki so s težavo zmagali v eni sami podobčini, v razredih si pa še glasovati niso upali. Občinski odbor je in ostane katoliško-naroden, saj je izmed 19 »samo« 18 naših mož. Naprednjaki in njihovi sužnji so že med volitvijo osramočeni utihili in se poizgubili. Može, čast vam, ki niste uklonili svoje glave. Da se vam pa nikdar več ne bō treba dati strahovati, ustanovite si lastno zadrugo mlekarno, ki se bo gotovo obnesla in vam samim nesla dobiček.

d Iz Šmarja pri Ljubljani. (Majnikov šolski izlet.) Dne 24. maja so imeli naši otroci veliko veselja in nedolžne zabave. Na velikem, z venci lepo okrašenem vozu s slovensko trobojnico se jih je peljalo zjutraj ravno 50 v Ljubljano. Pevajoč šolske in narodne pesmi smo dospeli na Rakovnik, kjer so obhajali praznik Marije, pomočnice kristjanov. Od tod smo korakali s šolsko zastavo k lurški votlini, kjer je bila slovesna sveta maša. Po maši so si otroci ogledali v panorami na Pogacarjevem trgu mesto London. Potem smo šli v ljudsko kuhinjo, kjer nas je čakalo dobro kosilo. Iskrena zahvala bodi tem potom izrečena blagorodnim damam, posebno gospej Kosovi, katera nam je, zdaj že v tretje, pri izletih preskrbela tečno hrano. Bili smo s postrežbo prav zadovoljni, in zato izpolnim prijetno dolžnost, da »Ljudsko kuhinjo« šolarjem ob enakih izletih toplo priporočam. V imenu pogoščenih otrok kličem blagim damam: Bog povrni! Popoldne smo si ogledali nekaj oddelkov deželnega muzeja, kjer se otroci niso mogli z lepa nagledati ptičev in drugih živali. Pa morali smo se posloviti in šli smo v drugo panoramo, da smo si ogledali slikovito Gard-

ske jezero. To vam je bilo začudenja in smeja; posebno pozornost so nase obračale laške perice. Potem smo šli nazaj na Rakovnik k procesiji, katere so se naši otroci najbolj veselili. Po končani slovesnosti so nas preč. gospod vodja velikodušno pogostili s pijačo in kruhom. Bog bodi jim plačnik! — Vsi veselji smo se poslovili od ljube nebeške matere Marije in pevaje litanije in druge pesmi smo srečno prišli domov. Ta majnikov izlet ostane otrokom gotovo v trajen spomin! — Terezija Skuli, učiteljica.

d Želimlje. Velecenjeni gospod urednik! Danes prihajam z malim popravkom. Iz naše okolice imate pridnega dopisnika. Do danes nismo vedeli, odkod bi bil. Ali izdali so ga hrošči. V zadnjem »Domoljubu« vam sporoča iz »Želimelj«, da je bilo od sile hroščev. Tu se je dopisnik urezal. V Želimljah ni bilo hroščev skoro nič, o kaki škodi ni govora. Ali v hribih krog naše doline jih je mrgolelo. Zato je dober navsвіт, da bi se pripravili posestniki za nabiranje tega škodljivca. Če so ga preganjali na Golem, kjer domuje dopisnik, ne vemo. Ali pri nas ga je lovila po hribih naša šolska mladina in ga ugonobila na stotine litrov. Ker smo pri nas pri kebrkih že korak dalje, naj se drugič dopis pravilno krsti — torej Golo — ne Želimlje. Takisto je bil napačno naslovljen en dopis o županski volitvi iz Želimelj. »Gospod nadzornik« ni tisto nič mešal, ampak vsi tukajšnji odborniki so toliko prevdarni, da bi bilo za našo dolino bolj ugodno, če bi imeli župana blizu med seboj, ne pa v kraju, ki je pozimi večkrat čisto nedostopen. Ali to je malenkost? Če se izvoljeni mož izkaže korenine prave, vsa čast mu. Bomo videli. Nas dolince žuli čevelj tam, kjer nam voda dela ogromne škode. V dolini se je skovala tehtna prošnja do vlade, da nam pomore, ker si sami nikakor ne moremo. Sedaj je stvar županstva, da se zavzame z vso vnašo za stvar, da ne zaspi. Če ne dobimo izdatne podpore za uravnavo Želimljice, bodo trpeli nekateri posestniki premnogo škode. Tukaj je ledina, kjer je treba zastaviti lemež z vso odločnostjo.

Notranjske novice.

Vipavske novice.

n Izobraževalno društvo v Podragi je letos v nedeljo, dne 27. maja prvič zapustilo svoje društvene prostore in samostojno nastopilo v javnosti. Priredilo je veselico z bogatim vspehom. Razne veselice, katere so nam do sedaj priredila naša izobraževalna društva, so nas potrdile v mnenju, da v Vipavcu tiče kaj lepe gledališke zmožnosti. Da tudi Podražani v tem oziru niso iz zadnje moke, to je jasno pokazala njihova veselica. Če rečemo, da so oni igravci vrlo dobro pogodili svoje vloge in da je

bil vsak na svojem mestu, pravočasno samo golo istino brez vsakega laskanja. Zlasti pa je bil Štipko v resnici pravi „tiček“. Tudi doktor je dobro znal, pa zakaj bi ne, saj je bil „dohtar-vsezna“. Zlasti pa nam je ugajal krčmar pri zvitem rogu. Dá, tako se mora igrati krčmarja; kdor bi ga igral drugače, ne bi ga prav pogodil. Glede pevskih točk pa bi svetovali našim društvenim zborom, zlasti onim, ki so maloštevilni in šele nekako začetniki v petju, naj bi se najpo pred poprijeli naših narodnih pesmi, ki so v resnici pravi biseri na slovenskem pevskem polju in tako polagoma stopali vedno višje in višje do težjih in umetnejših skladb. Tudi naj bi maloštevilni zbori ne jemali v program pevskih točk, ki so zložene samo za velike zборе in le v velikih zborih morejo priti do svojega popolnega učinka. Kako vse drugačen uspeh bi bil imel kak venček narodnih pesmi na podraški veselici, kakor pa „Morje adrijsko“. Ne bojmo se narodnih pesmi, ne recimo: te so preotročje. Če jih poje v Ljubljani „Glasbena Matica“ v koncertih in če žanjejo ondi burno pohvalo, zakaj je ne bi žele pohvale na deželi! Narodne pesmi so izšle iz ljudske duše, kar je pa izšlo iz ljudske duše, to tudi najde in mora najti pot do ljudskega srca in ga razvname in navduši. Kar nam je narod dal, to tudi narod razume in le kar narod razume, tega je tudi vesel, temu tudi ploska v priznanje. Podraškemu društvu pa častitamo in rečemo: Lep je bil uspeh za prvič, tako lepega nismo pričakovali. Videli smo, da ste delali, veliko delali. Delu pa gre čast, torej gre čast in priznanje tudi vam. Torej: Naprej, ne nazaj! Naprej do vedno lepših uspehov, do vedno popolnejših zmag!

n Vrhpolje v zastavah. V sredo, dne 30. maja je bilo celo Vrhpolje v zastavah. Kaj pa je bilo? Tamošnji g. župnik in znani slovenski slikar je obhajal petindvajsetletnico, odkar župnikuje v Vrhpolji. Zastave pa so pričale, da Vrhpoljci svojega dušnega pastirja ljubijo in spoštujejo. Mnogo častitek je prejel g. župnik na ta dan. Čestital mu je župan v imenu občine, čestitala mu šolska mladina z g. nadučiteljem na čelu, čestitala mu Marijina družba. Dve čestitki sta bili celo v vezani besedi; zlasti je zanimala čestitka, katero je poslal vipavski g. Silvester. Gospod župnik je bil gotovo vesel tega dne. Še bolj pa boste veseli, kajne gospod župnik, takrat ko bo Vrhpolje v zastavah, ko se bo slavil spomin, da je v Vrhpolji zmagala katoliška misel. Zatorej, Vrhpoljci, na noge in pripravite skoraj to veselje svojemu župniku, ako ga v resnici ljubite in spoštujete. Gospodu župniku pa kličemo: Še mnogo let v Vrhpolji na delu za Boga in slovensko ljudstvo

n Vipavski Nikodem. Iz gotovega vira smo zvedeli, da je Karol Majar, graščak in župan v Ložah in pa krajni šolski nadzornik Goške šole, katere pa že več let ni videl od znotraj, rekel in se izjavil: „Vem, da imate ‚klerikalci‘ prav, pa tudi liberalnih hlapcev ne maram, ker ti so najbolj nezanesljivi in brezvestni, najrajši imam ‚klerikalne‘ posle, ker nanje se lahko zanesem. Vse to vem, pa vendar nečem biti ‚klerikalec‘, samo, da vam nagajam.“ Gospod Majar torej ni iz prepričanja liberalalec, ampak samo iz nagajivosti. V srcu je on pravi pravcati „klerikalec“. Liberelec biti je dandanes še „nobel“ in gospod Majar hoče biti nobel. Kakor hitro pa bo prišel čas, ko ne bo liberalalec hotel biti več „nobel“, bo pa gosp. Karol Majar precej javno in pri belem dnevu stopil v „klerikalni“ tabor. In ta čas ni več tako daleč, saj bomo skoraj imeli — volitve. In takrat bo Karol Majar tudi začel hoditi v cerkev k sv. maši in k spovedi; zdaj še ne hodi, ker to zdaj še ni „nobel“.

n Kdo peša? Liberalci pravijo, da vera peša. Mi pa pravimo, da šola peša. Kar se godi po nekaterih vipavskih šolah, je naravnost — grozno. G. Thuma, če ste kaj radovedni, vam lahko postrežemo z imeni. Ubogi otroci, ki imajo take od — gojitelje. Samo nekaj dobrega bo pa le rodilo to početje. V Ameriko ne bo mogel nobeden teh otrok, ko odrastejo, in sicer zato ne, ker so tam sprejeli postavo, da v Zedinjene države ameriške ne smejo — analfabeti. No, zdaj se pa le še nadalje hvalite gospodje učitelji po „Narodu“, kako ste „izvrstni“ in kako „uživete splošno spoštovanje“ med ljudstvom. Kako že pravi pregovor? „Lastna hvala se . . .“ Spoštovanje pa tako! Veste, nekatere izmed vas naše ljudstvo toliko spoštuje, kolikor se ravno mora in more spoštovati — pijanca.

n Ali so vipavski učitelji akademično izobraženi? Jaz trdim, da so in da so torej popolnoma enakopravni s srednješolskimi profesorji. Kar trdim, tudi dokažem. Naši vipavski učitelji znajo izvrstno latinski. In sicer znajo oni lovsko latinščino (jegerlatajn), katero redno predavajo po „Slov. Narodu“ s tem, da se prav grdo lažejo. Popred smo malo dvomili o njihovi akademični izobrazbi, poročila o zadnjem našem shodu v „Narodu“ pa so nam pregnali vse dvome. Živel torej véliki akademik in „posestnik“ liberalne lažikoračnice tam doli v Vipavi: Mrcina!

n Očka Bratina je bil drugi dan po dr. Šusteršičevem shodu celi dan — bolan. Pa saj ni čuda, ko je moral take slišati na shodu. Neki kmet mu je zabrusil v obraz: „Kaj ti tukaj delaš, poberi se, ti še kristijan nisi!“ Očka Bratina, ko bomo zopet imeli mi shod, ostanite raje doma, ako hočete

biti zdravi in še kaj časa brcati po Ustji. Jeza pa škoduje, torej „masajte“ se. Zlasti pa škoduje — na jezo piti.

Koroške novice.

k Zopet krivica Slovincem. Kako krivično se postopa od strani vlade nasproti koroškimi Slovincem, kaže ukaz železniškega ministrstva, ki ukazuje dvojezične napise še le od druge postaje za Celovcem na novi železnici, — mesto da bi že na postaji celovški bil dvojezičen napis, kaj šele v Vetrinju (Viktring) prvi postaji za Celovcem v slovenskem ozemlju. Poslanci in merodajni faktorji se pozivljejo, da store potrebne korake.

k Lokalno železnico Svetnavas-Borovlje bodo baje začeli graditi že prihodnji teden. Delo je prevzel stavbinski podjetnik F. Madile iz Celovca.

k V Velikovcu se bo gradila prihodnje leto na stolpu mestne župne cerkve nova streha. Misli se je prvotno na gotiško obliko, ker je cela cerkev zidana v gotiškem slogu. Centralna komisija na Dunaju pa se je izrekla za sedanjo obliko s kupolo.

k Imenovana sta pri finančni direkciji za celovški okoliš finančni komisarja dr. Ed. Komauer in J. Fercher finančnim tajnikom.

k Predsednikom »Družbe sv. Mohorja« je izvoljen mil. g. Janez Vidovic, kn. šk. kancelar in potrjen tudi od prevz. kneza in škofa dr. Jožefa Kahna.

k Nastavljen je za kapelana na Prevaljah č. g. Peter Serajnik, provizor na Oholici, kamor pride kot župnik č. g. Matija Perč, dosedaj kanonik v St. Štefanu pri Velikovcu. — V St. Štefanu pa pride č. g. R. Rotter, provizor v Šmarjeti pri Telenbegu.

k Otvoritev karavanske železnice. Proga Celovec-Bistrica je že izročena prometu. Do Žihpolca so na kolodvorih samo nemški napisi. Svetna vas in Bistrica imata dvojezične napise. Iz Celovca do Bistrice stane vožnja v III. razredu 1 K 50 v.

Štajerske novice.

š Slovenska zmaga v St. Ilju v Slovenskih goricah. Nepopisno veselje je zavladalo med šentilskimi Slovinci, ko je vlada na pritožbo g. poslanca Robiča po preteku triletne borbe rešila ugodno za slovensko ljudstvo. Namesto Nemcev, ki so po krivici prišli v občinski odbor je vlada poklicala slovenske može. S tem činom je vlada podučila Nemce, da mrtvi ne morejo voliti, da se volilna pravica ne more podedovati in še več drugoga. Največ zaslug za rešitev St. Ilja si je pridobil poleg g. župnika Kelemina in kaplana Roškarja g. veleposestnik Thaler.

š Še druga slovenska zmaga na meji. Dne 26. maja se je vršila volitev za občino Selnico ob Muri. V vseh treh razredih so Slovenci sijajno zmagali. Nasprotniki se niso niti upali javno nastopiti, tako dobro so bili Slovenci združeni.

š Samoumor davčnega kontrolorja. V Laškem trgu se je ustrelil davčni kontrolor g. Jožef Stibenegg. Bil je sicer nemškega mišljenja, a tudi Slovincem naklonjen in prijazen. Vzrok samoumora ni znan.

š Prostovoljno gasilno društvo v Polzeli dobi novo brizgalnico, ki se bo 17. junija slovensko blagoslovila.

š Požar. Dne 22. maja je izbruhnil ogenj v hlevih Jakoba Mir, posestnika v Ivancih pri Negovi. Ogenj je pokončal hlev, gospodarsko

pripovedoval ženi: „Tu so ljudje res olikani, vsi so me pozdravili, ko sem stopil v cerkev.“

Slovarček nenavadnih besed.

Matura. Matura se imenuje ona skušnja, ki jo napravi dijak po dokončani gimnaziji, ali po kakih drugi srednji šoli. Ko dokonča dijak osmi razred gimnazije napravi izpit čez vse, kar se je naučil tekom osmih let; po prestanem izpitu (maturi) mu dajo maturitetno izpričevalo, katero izkazuje, da je zrel za visoke šole: univerze, tehnike, bogoslovnice itd.

Orijent. Beseda orijent je latinskega izvira in pomeni najprej toliko kot po naše vzhod. Vzhod je pa tista nebesna stran, kjer solnce vzhaja, dočim se nasprotna stran, kjer solnce zahaja, imenuje okcident — zahod. Drugič pomeni orije: „jutrovo deželo“ t. j. dežela, ki leži proti solnčnemu vzhodu. Pri nas se pa navadno rabi beseda jutrova dežela (orijent) za Palestino in sploh za dežele, ki leže v njeni bližini.

Izvillek iz poljedelskih poročil.

Da, da, vročina! Če me je kdo v preteklem vročem poletju vprašal: Kaj bi, posebno pri delu na polju, storil proti hudi žeji, tedaj sem mu priporočil, kar s tem vsem mojim bralcem priporočam; poizkusil je in se mi

Sirb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svejega proizvajanja okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojke z varstveno znamko župnik Kneipp.

2 enonadstropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik na **Trnovskem pristanu št. 14** v Ljubljani. 1026 5

Učenca
za pekovsko obrt iz poštene krščanske hiše sprejme takoj **Oroslav Brio**, pekovski mojster Ljubljana. 1274 3-1

Preklic. 1271

Podpisani preklicuje žaljive besede proti Jozefi Kalan iz Vevč kot povsem neresnične. **B. Pirnat.**

zahvalil za dober svet in se nadejam, da bode marsikateri bralec teh vrstic, čeprav samo v mislih, storil isto, ako poizkusi sam. 1248 8-1

Vzemi, sem mu rekel, liter vode, primešaj ji eno polno žlico, približno 15 do 20 gramov „Frankovega“ pridanika h kavi, katerega ima tvoja žena itak v kuhinji, in kuhaj to dobrih 5 minut, da se sčisti, na to pa odliv prevretka postavi v klet, da se shladi (če ti bolje ugaja, lahko prideneš nekoliko sladkorja) in ga vzemi

potem v steklenici s seboj na polje. — Najbolje je, če steklenico zagrebeš na kakem senčnatem prostoru, potem bode ta okrepčujoča pijača ostala dolgo časa hladna.

Ako si žejen, popij precejšnji požirek tega mrzlega „Frankovega“ prevretka in čutil se bodeš, da te žeja ne bode nadlegovala dolgo časa.

„Frank“ toraj ni samo najboljši pridanek h kavi, ker kot tak je itak splošno poznan, temveč tudi prav primerno sredstvo za žejo.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Praži.

P. t. članom oddelkov I. in II. (zavarovanje kapitalov za življenje in smrt), ki so sklenili svoja zavarovanja v I. 1869 do 1901, pripada

10% na dividenda

10% na dividenda pripada brez izjeme na vsa zavarovanja kapitalov kateregakoli razkazila v glavnem odseku I. in II. oddelka, tedaj na zavarovanje za slučaj smrti, za doživetje in na zavarovanje dote deci.

P. t. članom, ki so celoletno zavarovalnino za leto 1906 že plačali, se bode omenjenih 10% v gotovini izplačalo; onim članom pa, ki plačujejo zavarovalnino mesečno, četrtletno ali poluletno, se bode obračunavala dividenda s 1. dnem julija 1906 začenši do 30. junija 1907 pri posameznih obrokih.

Rezervni in poroštveni fondii banke „Slavijske“ znašajo koncem leta 1905	K 34,788.637'75
Od svojega postanka je izplačala banka „Slavijska“ svojim članom zavarovalnih kapitalov in odškodnin v vseh oddelkih	„ 87,176.383'75
Samo za pretečeno leto je bilo izplačano p. t. članom 10% dividende	„ 206.296'40
Vse dividende pa so doslej člani prejeli	„ 1,606.893'21

kar je gotovo najboljši praktični dokaz, kako koristno je zavarovati se pri banki „Slavijski“ kot vzajemnem zavodu.

Ob tej priliki opozarjamo najširše kroge na ugodne in oene tarife banke „SLAVIJSKE“. Zbirko najpripravnejših tarifnih razkazil za življenjsko zavarovanje radi na zahtevo dopošljemo vsakomur.

V Ljubljani, v maju 1906.

Generalni zastop vzajemno zavarovalne banke „SLAVIJSKE“.

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“
izide dne 13 junija 1906.

Ne kupite nobene ure

Nikel gld. 1'50   **Srebro gld. 3'—**

dokler si niste ogledali moj veliki cenik s 1200 slikami o vseh vrstah ur, zlatini in srebrni. Dobite že dobro idoče remont. ure s triletnim pisim jamstvom, nik l. ali jeklen; za gld. 1'50. Pristno srebro gld. 3'—; 14 karat. zlato gld. 8'—; sreberne okl. verižice 90 kr.; 14 karat. zlate oklepne verižice gld. 10'—; 14 karat. zlati prstani ali uhani gld. 2'—; stenske ure gl. 2'80 ure s kukavico gld. 2'50, in budilke za 3 gld. Za neprimerno denar nazaj.

Razpošilja po povzetju
Maks Böhnel
urar
Dunaj IV., Margarethenstr. 27
(v lastni hiši).

Največja in najstarejša tvrdka, ustanovljena 1840. Odlikovana z Grand Prix in veliko zlato medaljo.
Zahtevajte moj cenik z 1200 slikami zastoj in poštine prosto.
892 D 7—3

Otroške vozičke

od 9 kron dalje, galanterijsko in špeci-rijsko blago na drobno in debelo priporoča po najnižjih cenah. 1114 4—4
M. Rant, Kranj
Savsko predmestje.

Pogrebna bratovščina sv. Jožefa v Ljubljani sklicuje

izvanredni občni zbor

na dan 10. junija 1906 ob 4. uri popoldne ki se vrši
v prostorih Slov. kršč. socialne zveze v Ljubljani, hotel „UNION“, vhod v Franciškanskih ulicah, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Računsko poročilo.
3. Poročilo in sklepanje o premestitvi uradnih in upravnih prostorov.
4. Volitev novega odbora.
5. Raznosterosti.

1236 1—1
Odbor.

Takoj se proda dobro vpeljana trgovina

v Ljubljani. Proda se tudi hiša, v kateri se nahaja pekarija in gostilna. Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Domoljuba“ pod šifro „500“.
1035 6—8

Loterijske srečke.

Dunaj,	2 junija	21	19	59	64	1
Gradec,	2 junija	78	7	86	58	29
Trst,	26. maja	3	9	13	42	47
Linc,	26. maja	3	75	48	31	27

Služba

cerkvenika in organista

se razpisuje s tem za 1. oktober. Prosillec mora znati kako rokodelstvo. 1182 2-2
Župni urad Sv. Jakob ob Savi.
„Katoliška Tiskarna“
priporoča
kuverte s firmo in trgovske račune.

Išče se mlinar

za dober štulnat mlin v Dolu pri Ljubljani. 1259 1—1

Odda se pa ta mlin tudi v najem po dogovoru. Pojasnila dobe se pri lastniku v Ljubljani, Florijanske ulice šte. 29.

Geno Češke posteljne perje

8 kg novega skubljenega K 9'00, beljega K 13'—; belega, jako mehkega, skubljenega K 18'—; kron 24—; mekobelega, mehkega, skubljenega K 30'—; kron 36'—, Polija se franco proti povzetju. Teži se zamenja ali nazaj vzame proti povratni pošiljini stroškov.
Senedikt Sauerl, Ljub. 159 p. Pizen na Čelkem. 1008

Podpisani si občinstvu uljudno javi, da bode ordiniral vsak torek

v Ilirski Bistrici

v hotelu „Ilirija“ na sobobolne. Vsakovrstne plombe, operacije, vstavljanje novih sob in celih sobovij itd. itd.
Dr. A. Praunseis,
324 a   **sobozdravnik v Ljubljani.**

EAU DE COLOGNE DE BRÁZAY

je ideal vseh dišav, najbolj slovito toaletno sredstvo

Brázay-Jevo Francovo žganje

neobhodno potrebno domače sredstvo

Brázay-Jevo milo s Franc. žganjem

po deljuje lepo belo polt, nežno mladeniško svežo kožo. 781 2 II

Dobiva se povsod.

Pomagajo hitro in zanesljivo za kašelj, hripavost in zasleženje.

Izvrstne slasti ter brez slabega vpliva na tek

Kartoni po 1 K ... in 2 K ...

Poizkusni karton 50 vinar.

WIENER Weltanschauung Preisgekrönt

EGGER'S SCHLEIMLOSENDE PASTILLEN

AZ ERDEM JITTALI

1906 39 Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

Prof. Williama pristna ameriška lasna barva AXA

Neprecenljivo čudovito sredstvo, ki lasem in bradi dá zopet za vedno nazaj prirodno barvo, tako da človek pozabi, da je bil kedaj siv. Pristna ameriška lasna voda AXA za stalno pobarva osivele ali obledede, ali rdeče lase ali brado svetle, svetlorjavo, rjavo ali črno.

Pristna ameriška lasna barva AXA je dobra za lase in za brado. Je zajamčeno popolnoma neškodljiva. Najpreprostejše ravnanje. Ponesrečiti se ne more nič. Pospešuje rast las. Po deli lasem lep svilnat blešk. Ne umaze in ne zamasti, ter ne pobarva kože. Ostane neizpremenjena, nobeno umivanje ne more odstraniti prirodne barve. Obstoji iz tekočine brez kakršnekoli škodljive primesi.

Barvanje z ameriško barvo AXA daleč prekaša vse druga barvanja zaradi preprostosti, zanesljivosti, stanovitnosti, neškodljivosti in cenenosti. Na tisoče nadešenih priznanj. — Steklenica stane K 5'50, steklenice K 14'—, 6 steklenice K 24'—.

Po povzetju ali če se pošlje denar naprej razpošilja evropska glavna zaloga

Rivera - Parfumerie
Dunaj, I., Kohlmarkt I. 1280 1

Kratko a dobro. Za polovico

cene po ceniku, tudi ako se vzame posamič, dobavim vam vse. Tako stanejo **kolesa gl.40**-. Od gl. 47— dalje popolno carine prosto od avstrijske razpošiljalnice. Freilauf gl. 2— več. **Multi-plex kolesa** 6 letno pismeno jamstvo. Kolesni krov gl. 2-40, 2-60, 2-80. Zračne cevi gl. 1-50, 1-70, 2-10, pism. jamstvo. Sedlo 1 gl. vožna sesalka 50 kr., držala, osi itd., primerne za vsak sistem, čudovito ceno Krasni cenik zastoj in poštine prosto. Iščejo se zastopniki tudi za samo priložnostno prodajo. Postranski zaslužek. **Multi-plex Fahrrad-Industrie Berlin 41, Gitschinerstr. 15. 1229 1**

L. Luser-jev oblič za turiste

najboljše in najgotovjše sredstvo proti kurjim očesom, trdi koži itd. 825 Glavna zaloga: L. Schwenk-a lekarna, Dunaj-Weldling
 Zahte- oblič za turiste
 vajte **Luser-jev** K 120
 Dobiva se v vseh lekarnah. 20-7

Najbolje švicarske ure, po nizki ceni se dobe pri sloveži, po celem svetu znani tvrdki

H. Suttner, Kranj.

Prosim zahtevajte najnovejši krasni cenik zastoj in poštine prosto. (Tisoče pohvalnih pisem.)

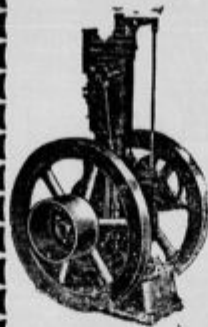
Zaloga bališč za neveste.**Priporočljiva trgovina!**

Najbolje in nalceneje se kupi blago v veliki izbiri za ženske in moške obleke pri občeznani domači trgovini

Češnik & Milavec
(pri Češniku)

Lingarjeve ul. Ljubljana Špitalske ul.

Velika zaloga najnovejšega sukna, štofa, kamgrna, hlačevine za moške obleke, za ženske obleke najnovejše modno, volneno blago v vseh barvah, perilni kambrik, saten, kotenina, pisana in bela, platno in mnogo drugega. 313 26-9

Zaloga bališč za neveste.**Najboljši in najcenejši amerlkanski motor za bencin**

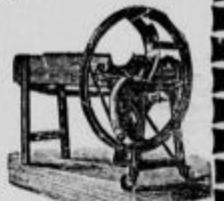
za kmetijo in obrt, od dve do pet konjskih moči. Jednostaven, zanesljiv, trpežen in popolnoma samodelujoč. **Cena od K 1350 do K 3200.** Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam 2616 D 26—12 preskrbi. — Dobivajo se najbolje pri

Karol Kauscheka nasl.

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlatilnice, slamorez-nice, vrtila, čistilnice, mlini za sadje in grozdje, preše itd. Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Stanje hranilnih vlog:
nad 22 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 768.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska
v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo 786 13-3 dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

je varstvena znamka za

Ceres-jedilno mast

1321 22-17 (iz Kokos-orehov) in

Ceres-sadne soke

Gospodinja, ki hoče pospešiti zdravje svojih, vporablja **Ceres-jedilno mast** pri peki, praženju in kuhi in postavlja le **Ceres-sadne soke**, kot pijačo na mizo. Tovarna živil, Ceres' Ustje.

Izdelovanje se vrši pod kemičko kontrolo preizkuševalnice za hranila in živila, Dunaj, IX. Spitalgasse št. 31, ki jo je potrdilo visoko c. kr. notranje ministrstvo. Kupovalci **Ceres**-maščobe smejo v tem zavodu vsikdar brezplačno preiskati dati blago v izvirnem zavitku.

Priporočajo vsak dan pri

pljučnih boleznih, katarih, oslovskem

kašlju, škrofulozi, influenci

mногоštevilni profesorji in zdravniki.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo, zahtevajte vedno: izvorni zavitek „Roche“.

F. Hoffmann — La Roche & Co.,

Basel (Švicca).

Sirolin

Povečuje slast do jedi in teže telesa, odstranjuje kašelj, izboljšanje gnoja, nočno potenje.

2209 D 44-26

Roche

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in poskiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
2630 D balzam 52-23

le z zeleno znamko „redovnica“.
Staroslažno neprekošno
proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, pranim boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali ena velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5 — franko.

Thierryjevo centifolijsko maslo,
posred znano kot non plus ultra

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih zabavnih plesm gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasno

mozaične plošče

iz cementa v raznih barvah (do 5) in okusnih vzorcih po K 3-6 loco Ljubljana za 1 m². Imam tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkvā. — Krasni so pokopališki križi iz mitranega marmorja.

Slav. cestnim odborom in podjetnikom priporočamo zalogo cementnih cevi (6, 10, 15, 20, 25, 30, 40 cm notr. svetlobe) po jako ugodnih cenah, milne kamne, raznovrstne stopnjice, podboje, (bangerje), oklepe za okna itd.

Gg. kmetovalcem nudimo poleg imenovanega strešno cementno opeko, korita za prašiče (od 6 K naprej), grobne okvirje in spomenike iz cem. marmorja, 6 centimeterske cevi (1 m po K 1-20) za napeljavo vode mesto drugih železnih in lesenih cevi pri vodovodih, podstavke za pred vodnjake in drugo cementno blago.

Andrej Zajc

cementarna na Pešati, pošta Dol (Lustal).
Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo.

182 D 49-20

Klauerjev
„Triglav“
je najbolj zdrav izmed vseh likérjev.

Pravi in pristni Triglav
izdeluje edinole
J. KLAUER, Ljubljana.

Največji napredek nove dobe!

Neobhodno potreben v pralnici je sloviti v kuhinji Neobhodno potreben

Kot en mož se ga oprijemljejo milijoni

Pristen le s to varstv. znamko.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonialnim blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I. MŠkerbastei 3. 39 D 24 21

Za nagluhe

je Pöhlnerjev novo-zboljšani slušni bobnič neobhodno potreben. (Patentovan v vseh kulturnih državah.) Z velikim uspehom se rabi, ako šum po ušesih in pri nervoznem bolenju ušes. Kdor ni popolno gluha, dospe na ta način do popolnega sluha. Neporušljiv in skoro neviden, ako se nosi v ušesu. Tisoči v rabi. Mnogo zahvalnic od gospe in zdravnikov. Pošilja se, ako se pošlje denar naprej ali povzame. 1 komad 10 K, 2 komada 18 K. — Prospekt s pričali za-tonj. 1215 6 2

C. PÖHLMANN,

Wilhelmstrasse 10, Monakovo (München) W. 44.

Moja soproga je 5 let čutila hudo šumenje po ušesih in je malo slišala; po komaj trimesečni porabi Vašega slušnega bobniča je pa skoro popolno ozdravljena, in Vam z radostjo sporočam, da sedaj po preteku petih let zopet čuje tikatakanje ure. Potrudil se bom vedno najtoleje priporočati Vašo tako koristno iznajdbo in dal na željo rad vsakomur pojasnila. Ulm. O. K.

Stanje vlog 80. apr. 1906: Preje: **Gradišče 1**, sedaj: Denarni promet 80. apr. 1906: **čez 11 milijonov kron.** **Kongresni trg 2, I.** **čez 54 milijonov kron.**

Lastna glavica **K 252.865.93.**

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 K čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. aprila 1906: K 12,333 339/53. Denarni promet v letu 1906: 54,418 440/28.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na raspolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1906.

2617 D 26-12

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knesoškojski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podj. in trg. v Št. Vidu nad Ljubljano, Josip Jeglič, hišni posestnik v Ljubljani, Anton Kobi, posestnik in trg., Breg p. Borovnici, Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju, Ivan Kregar, svet. trg. in obrtne zbornice v Ljubljani, Francišek Leskovič, zasebnik in blagajnik Ljudske posojilnice, Ivan Pollak, tovarnar v Ljubljani, Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani, Greg. Šibar, župnik na Rudniku.

Ljubljana

Pred Skofijo 3

Josip Kordin

Ljubljana

Pred Skofijo 3

priporoča

== svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ==

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljše krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštanim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 26-19